UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708
RETURN REQUESTED
Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

15 ЛИПНЯ 1971
Число № 28
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLIII VOL. XLIII
JULY 15, 1971

ДО МИРУ ЩЕ ДАЛЕКО

У Парижу відбулося недавно 120-е засідання членів мирової конференції — представників ЗДА, Північного В'етнаму, Південного В'етнаму та В'етконг. Як попередні засідання, так і це закінчилося нічим. Але представниця Північного В'етнаму п-і Нгуєн Ті Бінг подала пропозиції Північного В'етнаму для замирення. Головна умова: щоб ЗДА відтягнули свої війська з В'етнаму до кінця цього року; за це В'етнам обіцяє звільнити всіх 480 американських полонених, що є у Північному В'етнамі.

Американці не погодилися на це домагання Північного В'етнаму, але інші умови північно-в'етнамської пропозиції будуть розглядати.

До Парижу полетів політичний дорадник президента Ніксона Кісінджер, щоб безпосередньо говорити з північнов'етнамською делегацією.

До миру у В'етнамі ще таки досить далеко.

Д-р Б. Доценко у Ватерлю, Онтаріо

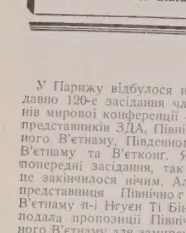

Відомий фізик д-р Борис Доценко, який відмовився вертатися до СССР, дістав працю в лютеранському коледжі у Ватерлю, Онт. Голова університету д-р Ф. Петерс сказав, що Доценко буде викладати математику. Тепер Доценко працює в Торонтському університеті над проєктом комп'ютера.

Справа д-ра Доценка наробила багато шуму в Канаді, бо совєтський уряд припинив обмін студентів між СССР та Канадою, а совєтська амбасада в Оттаві протестувала офіційно в канадському уряді проти того, що Доценкові дозволили залишитися в Канаді.

Д-р Доценко дістав право на постійне перебування в Канаді як іммігрант і може одержати канадське громадянство.

КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ

В дописі про Конгрес Українців Католиків Канади, що відбувся в Торонті, пропущено, що заступником предсідника Конгресу був д-р М. Снігурович з Едмонтону, а звіт з діяльности Централи Українців Католиків Манітоби здавав п. Іван Новосад.

Комуністичні країни задержують кару смерти

СССР, який скрізь голосить вільність та свободу, в себе тої свободи має дуже мало. Щоб вдержати в далі совєтських „вільних" громадян, не вистарчають вже ні заслання, ні тюрми, ні табори суворого режиму, вони мусять вертатися аж до середньовічної смертної кари. В 1947 р. СССР був здержав у себе кару смерти. Але вже в 1950 р. провадив її знову, бо суди не могли собі дати ради зі злочинами совєтських громадян.

Тепер совєтський закон передбачає кару смерти за: державну зраду, шпигунство, злочини саботажу проти держави, пляновне вбивство, ґвалтування, хабарництво, крадіж на велику скалю, фальшування грошей, торгівлю чужоземною валютою та напад на поліцистів або міліціонерів. Не підлягають карі смерти молодь нижче 18 років життя та вагітні жінки.

Найбільше покарано смертю в СССР за господарські провини. Протягом двох років від 1961-1963 покарано смертю за ті провини понад 200 осіб. Лише в минулих місяцях згинуло за того роду провини кілька осіб. М. ін. покарано смертю директора механічних вартастів для направи машин у Грузії. Його судили за брання хабарів, фальшування рахунків та крадіж державного майна вартости 125,000 дол.

Суд в Ставрополі засудив на кару смерти кол. в'яня, який організував банду фалшівників, що вкрали із державного союзу ресторанів 110,000 дол. Смертна кара, окрім СССР, існує теж у Польщі, Чехословаччині, Мадярщині, Румунії та Болгарії. Найбільше присудів смерти було в Східній Німеччині. Від 1949-1967 р. засуджено на кару смерти 194 особи, майже половину за провини проти держави.

Не будуть оголошувати папіросок

Федеральний міністер здоров'я Дж. Мунро подав парляментові до схвалення закон, що заборонятиме, починаючи з 1 січня 1972 р., оголошувати папіроски в газетах, у радіо та на телевізії.

Фабрики папіросок на кожній коробці папіросок мусять подавати, яку кількість тару та нікотини мають ті папіроски. Має бути теж надруковано пересторога в англійській та французькій мовах: „Пересторога: небезпека для життя збільшується з кількістю курення". „Старайтеся не вдихати диму". За недодержування приписів закону передбачені кари до 100,000 дол. готівкою, або 5 років тюрми.

Проєкт нового закону викликав велике обурення серед фабрикантів папіросок, які кажуть, що державна контроля виробництва папіросок та зменшення кількости нікотини та тару в папіросках примушують завзятих канадських курців купувати американські папіроски, які міцніші від канадських.

З проєкту закону невдоволені теж часописи, радіо та телевізія, які втратять чимале джерело прибутків. У минулому році тютюнова індустрія заплатила 24.3 мільйони долярів, щоб продати 6 мільйонам канадських курців 49.8 мільйонів штук папіросок. З того газети дістали понад 4 мільйони долярів, радіо 3.5 мільйона, телевізія 3.2 мільйони долярів. Решта пішла на оголошення в магазинах, автобусах тощо.

Шелест і «гіппі»

У СССР, як і в інших країнах світу, є „гіппі". Підтвердив це перший секретар комуністичної партії України П. Шелест, який на засіданні партійного центрального комітету виступив різко проти „гіппі". „Під впливом буржуазної пропаганди і моралі — сказав Шелест — частина молоді з тих чи інших причин висловилася з-під нашого впливу". Шелест сказав, що „гіппі" — нероби, які стягають сором на себе самих на своїх товаришів та батьків і закликав „усіх комуністів та всю громадську думку" боротися з „гіппі", що є „нестерпним явищем у комуністичному суспільстві".

СУД У ПРАЗІ

У столиці ЧССР Празі відбувся суд над двома жінками та чотирма чоловіками, яким закидували шпигунство в користь чужих держав та підривну роботу. Підсудних засуджено на кари тюрми від одного до 12 років. Між підсудними були кол. перекладачі з голландської та французької амбасади та А. Поледнак, що 10 років, до окупації ЧССР в 1968 р. був керівником чехословацької фільмової продукції.

Поледнака звільнили в 1969 р. з праці, а відтак арештували. Він сидів 11 місяців до суду в тюрмі. Його засудили на два роки тюрми „за підривну роботу та загрозу державним таємницям".

15% АМЕРИКАНЦІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ

Державне канадське статистичне бюро протокололо, що 15% професорів американських університетів — американські громадяни. Бюро перевірило 20.952 особи, що є професорами, доцентами та викладачами в 111 університетах і коледжах Канади.

Між ними є 12,882 (61.5%) канадців, 3,222 американців, 589 французів та 440 з Індії та Пакістану.

БОМБА ПІД СОВЄТСЬКОЮ МІСІЄЮ

У Гленкові, недалеко Ню Йорку, є приміщення совєтської місії, що має там гарний будинок та 35 акрів землі. В центрі посілости є головний будинок з 35 кімнатами та інші забудування. Минулого тижня хтось підклав бомбу під головний будинок. Попереджена анонімним телефоном поліція приїхала і знайшла три пачки з динамітом та годин никовим механізмом.

Бомби були б вибухли в означеному на годиннику час. Фахівці кажуть, що вибух знищив би не лише будинок та людей у цьому, але міг покалічити прохожих, якби випадково проходили вулицею.

Атентатників не знайдено.

Напередодні вибуху будинок пікетували члени двох жидівських організацій, що протестували проти переслідування жидів у СССР.

29 липня „УВісті" не вийдуть

„Українські Вісті" в четвер, 29 липня не вийдуть. В той час працівники нашої газети матимуть літній відпочинок.

Чергове число опісля вийде в четвер, 5 серпня.

Спільний ринок і Канада

КАНАДСЬКИЙ ЕКСПОРТ ДО ЕВРОПИ ЗАГРОЖЕНИЙ

Після довгорічного змагання, Англію нарешті прийняли в члени Европейського спільного ринку, до якого належать: Белгія, Голяндія, Франція, Західна Німеччина, Італія та Люксембург. Давніше прийняттю Англії до европейського спільного ринку противився кол. французький президент Шарль де Голь. Після його смерти труднощі усунено й Англія стала сьомим членом ринку.

Стараються про прийняття до спільного ринку теж Данія, Ірляндія та Норвегія й правдоподібно стануть членами ринку в 1973 р.

Европейський спільний ринок створено після другої світової війни завдяки американській ініціятиві. Спонуками до того було створити противагу проти господарського бльоку СССР та сателітів, а теж нав'язати тіснішу господарську співпрацю між европейськими державами, посувати митні кордони та вести пляновну господарку на велику скалю.

Американський почин виправдав себе. Сьогодні між країнами Европейського спільного ринку майже немає митних кордонів, усі держави ведуть пляновну господарку, щоб дати всім членам ринку потрібні харчові продукти та промислові товари, а тепер приготовляють плян впровадження спільних грошей для всіх членів ринку. Це станеться правдоподібно в 1980 р.

Якщо йдеться про матеріяльний стан членів ринку, то вони, взяті разом, сильніші, як совєтський господарський блок, а трохи слабші від ЗДА.

Англія старалася стати членом европейського ринку, бо хотіла включити своє господарство в господарство европейських держав, з якими вона природно зв'язана. Одначе Англія не сама. Вона має господарські зв'язки з різними державами, що належать до Британської спілки народів. Сюди належить, м.ін. Австралія, Нова Зеляндія та Канада. Ті продавали товари до Англії без митної оплати. Нова Зеляндія продавала досі до Англії 170,000 тонн масла та велику кількість сира. Після вступлення до спільного ринку, Англія буде купувати масло та сир у членів ринку: Голяндії, Бельгії, Італії. Нова Зеляндія протестувала в Англії проти втрати ринку. По довгих торгах, члени ринку погодилися купувати в Новій Зеляндії 80% масла, яке протягом 5 років купувала Англія, без мита. Після п'яти років справу будуть розглядати знову.

Якщо йдеться про сир, то по п'яти роках сиру в Нової Зеляндії члени спільного ринку не будуть купувати, або будуть купувати за митною оплатою. Через це він буде дорожчий, як сир членів спільного ринку.

Від вступлення Англії до спільного ринку потрвить і канадський експорт, бо Англія перестане купувати в Канаді багато продуктів та промислових виробів, які досі купувала без митної оплати. В 1970 р. Канада продала до Англії товарів на загальну суму одного мільярда і 480 мільйонів долярів, а шістьом державам европейського ринку — на загальну суму одного мільярда і 186 мільйонів долярів. Тепер Англія, як член спільного ринку, поставить митні оплати на багато канадських товарів.

Фахівці обчисляють, що канадський експорт до Англії зменшиться на 450-740 мільйонів долярів.

Деякі купці потішаються, що надією, що за якийсь час Канада здобуде інші европейські ринки й зможе вирівняти свій експорт. Але це забере багато часу й старань. Покинено експорт канадських товарів зменшиться.

Як виглядає тепер, Канада й дальше зможе продавати до Англії без митної оплати майже всі сирівці, теж газетний папір, деякі деревні вироби та фосфат. Англія й дальше буде купувати в Канаді, хоч з митними оплатами, пшеницю та ячмінь на пиво, бо канадське збіжжя, зокрема ячмінь, має в Англії добру славу. З іншими товарами буде більше клопоту.

Деякі спроби втягнути в члени европейського спільного ринку ЗДА та Канаду розбилися, бо европейські держави побоювалися, що европейський ринок буде тоді під впливами ЗДА, а цього вони не хочуть.

НЕВДАТНИЙ ПЕРЕВОРОТ У МАРОКО

Група високих старшин, в тому три генерали — командувачі різних військових частин, вчинили військовий переворот в арабській країні Мароко, щоб скинути 42-річного короля Гасана. Переворот не вдався, бо вірні королеві військові частини перемогли бунтівників. Їх арештовано й розстріляно. Скільки осіб згинуло в час перевороту, невідомо. Нема про це певних вісток.

Керівники сусідніх арабських держав — Йорданія, Єгипет, Альжир та Туніс — післали своїх післанців привитати короля Гасана. Лиш лібійське радіо закликало мароканських старшин, що залишилися на волі, вчинити другий переворот і короля Гасана таки скинути.

Засудили на розстріл

У Самборі, Львівської области, виїзна сесія львівського обласного суду засудила колгоспника Мирона Курницького з Никлович на кару смерти. Курницький убив голову сільради комуніста Курбяка за те, що той відібрав від нього частину присадибної ділянки, (які колгоспники мають для свого вжитку) та звільнив його з посади вазідувача колгосплою фармою „за погану роботу".

Курницького засудили до розстрілу.

Коротки вістки

* **Від січня до кінця червня** ц.р. в Канаді продано 19,636 автомобілів німецької фабрики „Фольксваген", на 15,558 автомобілів більше, як у тому часі минулого року.

* **Канадська збіжжева рада** продала 8.3 мільйони бушлів збіжжя до Перу з тим, що Перу може купити ще дальших 2.9 мільйонів бушлів на тих самих умовах. Перу платить за закуплене збіжжя 20 мільйонів долярів.

* **У Квебеку будують фабрику паперу** коштом 165 мільйонів долярів. При будові працюватиме зразу 1,000, а відтак 1,500 робітників. За три роки, як будова буде закінчена, в фабриці буде працювати для 1,780 робітників.

* **Великі дощі** в долині Фрейзер, Бр. К., понищили поля з суницями, наслідком чого цьогорічний збір суниць буде на 3 мільйони фунтів менший, як сподівалися. Всіх суниць цього року зібрали бл. 10 мільйонів фунтів.

* **Американський парлямент** рішив не торгувати з тими країнами комуністичного бльоку, що продають якінебудь матеріяли державам, які є в війні із ЗДА.

* **У центральній частині** Чіле був землетрус, в якому згинуло 74 особи, а 461 було покалічених. Сподівають ся, що жертв є більше, але нема вісток з дальших околиць, бо землетрус поперериває зв'язки з осередками.

* **Наслідком повені** в південній Колюмбії згинуло 50 осіб. Харчі до залитих водою околиць доводять літаками.

* **Генеральний секретар** ОН У Тан перебув серцеву атаку. Лікарі порадили йому залишити працю в ОН, що він задумує зробити при кінці цього року. Хто буде його наслідником, ще не знати.

* **У СССР були з відвідинами** французькі військові летуни, які прилетіли до Москви на 6 найновіших французьких бомбовиках „Міраж". То перший раз, після війни, воєнні літаки з некомуністичної країни відвідали СССР.

* **Кол. німецький канцлер** д-р К. Кізінґер, що тепер є провідником німецької опозиції, заповів, що він уступить як голова християнської демократичної партії, щоб дати нагоду іншому кандидатові йти до виборів у 1973 р.

* **Турецький військовий** суд засудив на рік тюрми журналіста І. Сельчука за те, що той в одній статті зневажив армію. В Туреччині тепер є воєнний стан, через заворушення студентів.

* **38% американців — 75** мільйонів — належать до сімох національних груп: німців 20 мільйонів, анґлійців 19, ірляндців 13, сенанців 9, італійців 7, поляків 4, росіян 2 мільйони. Бл. 12 мільйонів з них родилися поза ЗДА.

* **В ЗДА менше число** парафіяльних католицьких шкіл. В 1967 р. було 10,350 парафіяльних початкових шкіл із 4,105,805 учнями, а цього року 9,366 із 3,359,311 учнями. „Гайскул-ів" в 1967 р. було 2,277 із 1,092,421, а цього року 1,986 шкіл із 1,008,463 учнями.

* **Еквадер викинув трьох** совєтських дипломатів: А. Хадріна, Р. Філатова та В. Голозіна за те, що вони вмішувалися в спори між робітничими юніями і урядом.

* **Фабрика телевізійних** апаратів „Моторола" повідомила, що апарати подешевіють на 18%, бо деякі частини, які спроваджувано зі ЗДА, будуть тепер виробляти в Канаді.

ГЕРШЕ СВ. ПРИЧАСТЯ ДІТЕЙ ПАРОХІЇ СВ. ВАСИЛЯ. ПО сердечні о. парох В. Дрібненький ЧСВВ, по боках Сестри Служебниці Сестра Петронелея і Сестра Димитрія. Допис на 7-ій стор.

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної ґазоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.

12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212

Власник і керівник: Маріян Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP

10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

Найбільший склад матеріялів для будови та направи ВОДОТЯГІВ та ОГРІВАННЯ в місті

PLUMBING VILLAGE

DO IT YOURSELF PLUMBING & HEATING CENTRE
8025 - 104 St., EDMONTON, Alta. For Service Ph.: 433-3124

Суд проти провінційних кордонів

Найвищий суд Канади вирішив, що Манітоба не має права творити Раду для збуту яєць, яка обмежувала би вільну торгівлю яйцями поміж провінціями. Рішення найвищого суду Канади осуджує теж заборону ввозу яєць до провінції Квебек, бо манітобська Рада для збуту яєць була наслідуванням подібної ради, створеної в Квебеку, що її завданням було не дозволяти на ввіз яєць з інших провінцій, а особляти продажеві яєць квебеккських продуцентів.

У дальшому рішення найвищого суду Канади стверджує, що провінційні уряди не мають права творити провінційних кордонів для свобідної торгівлі поміж поодинокими провінціями.

● В середньому денно людина робить 20 тис. кроків, 7 млн. річно. Отже, за своє 60-річне життя людина могла б пішки дійти на Місяць, або дев'ять разів обійти Землю по екватору.

● Взимку 1289—1290 років на Русі жодного разу не випав сніг. Січень тоді був зелений, бо дерева вкрилися листям, а вже в лютому люди їли свіжі суниці. Цю відомість записали літописці для своїх нащадків.

● Наш сьогоднішній гребінець нараховує щонайменше 4000 років. В кам'яну епоху його робили з риб'ячих костей, в бронзову епоху — з рогів звірів і дерева. В стародавній Греції виробляли їх навіть зі слонової кості, прикрашаючи дорогоцінним камінням, вони були справжньою прикрасою жіночих голів.

Будують фабрику автомобілів

Американська фабрика машин для виробу автомобілів Мак Трок підписала умову з СССР на виготовлення пляну та доставу уряджения фабрики для виробу вантажних автомобілів за ціну 700 мільйонів долярів.

Советський уряд звертався з тою пропозицією до американської фабрики Форда та до німецьких фабрик, але ті відмовилися. Тепер згадана американська фірма має виготовити лише плян фабрики та доставити потрібні машини. Хто буде будувати фабрику, невідомо.

Фабрика має бути збудована над рікою Камою, 570 миль на схід від Москви. Вона має бути готова в 1975 р. Буде виробляти 250,000 вантажних автомобілів річно. Кошт будови фабрики 1 мільярд і 400 мільйонів долярів.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Подаємо до відома нашим Клієнтам та Приятелям, що ми перенесли наше бюро до нового приміщення, яке міститься недалеко від дотеперішнього (лише за рогом вулиці).

Приймаємо й дальше асекурацію від: **вогню ● автомобілів і троків ● бонди для контракторів ● від крадіжі ● особисту відповідальність ітд.**

Наше завдання — не лише мати багато клієнтів, але теж дати найкращу обслугу.

ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ ПРО ТЕ САМІ!

І. ГУЛАЄЦЬ
керівник і власник

АСЕКУРАЦІЯ — ТО НЕ ВТРАТА, А ЗИСК.

STAR AGENCIES
(Insurance) Ltd.
НАША НОВА АДРЕСА:
10166 - 100 вулиця, кімната число 201
(друга підлога) ЕДМОНТОН
Нове число тел.: 424-6181

AUDIOTONE
THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
John ROBERTS
10055 Jasper Ave., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

BROKEN OAT ROLLER SHAFTS
M-F Front Spindle Threads, Broken spindles, Splines, inc J-D Crankshaft; Heads, Blocks, Axles, Threads, Housings; Lawn Mower crankshafts straightened, Straighten anything! Our jobs stand up!
You name it, we'll fix it for you, save you big money.
SYMONS METALWORKERS
Rocanville, Saskatchewen
Since 1923

One HOUR "MARTINIZING."
CERTIFIED
THE MOST IN DRY CLEANING

НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ ОДЯГУ

7931 - 104 Street
Edmonton Tel. 433-5577

SAVE $$$$
JASPER AUTO PARTS
Edmonton
SAVE UP TO 50%
Guaranteet Parts for ALL CARS & TRUCKS
PHONE: 599-6621
Mailing Address:
Box 262, St. Albert, Alta

Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION LTD.
10635 - 95 St. Edmonton
Phone 424-4401

ОБСЛУГУ — СТИЛЬ — НИЗЬКУ ЦІНУ
"окуляри які привернуть усміх на ваших очах".
Принесіть свою рецепту на окуляри до:
HALE OPTICAL
Тел.: 424-2318
10754 Jasper Ave., Edmonton

Дрібні оголошення

● Старокрайові ковдри з нашої або доставленої вовни чи пуху робимо на замовлення. Ціни приступні. Говоримо по українськи.
WOOL CARDING
9618 - 111 Ave., Edmonton
Tel.: 479-2289

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Аве.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

Усміхніться

ЯК ПОТРАПИТИ В КІНО?

Бабуся (онуку): Якщо ти будеш добре себе поводити, потрапиш у рай, а якщо погано — в пекло.

Онук: Бабусю, а що треба зробити, щоб потрапити в кіно?

Вдатний пікнік . . .

(закінчення з 7 стор.)

ти відтанцювали кілька народних танців. Кінцевою точкою програми був виступ мішаного хору культурного центру ім. св. Василія, що відспівав три пісні. Численно зібрана публіка нагороджувала виступи оркестри, дітей та хору щедрими оплесками.

По закінченні офіційної частини концерту оркестра під проводом п. І. Бартецького розважала гостей українськими мелодіями. Учасники пікніку провели той день в надзвичайно милому та приязному настоєві, серед милих звуків українських пісень та українських мелодій.

Управа Товариства Українських Піонерів Алберти складає щиру подяку всім виконавцям гарної програми концерту за їх труд, а всім учасникам пікніку за їхню участь та за вшанування імпрези українських піонерів. **Д. П.**

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certified Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ—ОПТОМЕТРИСТИ

Dr. J. D. Tchir
ОКУЛІСТ
401 Теглер Блдг.
101 Стріт і 102 Авеню
Едмонтон
Тел.: 422-2856
В Форт Саскачеван кожної середи.
Тел.: 543-3464

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі — — Припасовує окуляри

Dr. M. F. Stadnyk
Dr. Irwin Stadnyk
Окулісти-Оптометристи
512 Canada Bldg. Saskatoon
Phone 242-8656

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Голос має мейор . . .

(закінчення з 6 стор.)

дя та сільсько-господарське устаткування, що його вживали українські поселенці в околиці Едмонтону. Яку велику історію про працьовитість українських поселенців розказують ці предмети. Колеса, виготовлені в цілости з дерева, примітивні млини до меління збіжжя, ба навіть столярський стругальник, з одинокою малою металевою частиною-лезом, якого вживалося для вигляджування дерева. Й тут знову, при тих усіх речах, сказана ще одна історія: перші українські поселенці були надзвичайно винахідливі.

Більшість перших українських поселенців були фармери, але багато з тих, що приїхали пізніше, мали вже інший викіл, зокрема приїхали духовники та сестри, мистці та різні професіоналісти. Із нащадків тих обох груп ми маємо сьогодні модерних українських едмонтонців. Хоч вони зв'язані з родиною на фармі, вони можуть бути добрі промисловці й купці, робітники, бути діяльними в церкві й бути провідниками поміж професіоналістами, суспільними та культурними діячами в сьогоднішній спільноті.

Деякі з найбільш вдатних та захоплюючих концертів та танцювальних виступів були виведені членами української групи. Я маю на думці м. ін. „фестіваль 80", що відбувся в травні ц.р. або молоду українську танцювальну групу, одягнену в багаті й розкішні традиційні строї, що в них виступила 1 травня перед будинком провінційного парляменту. Я маю на думці традиційні українські звичаї, що я їх бачив на українських весіллях, на яких я бував, та багато розмальовані, чудові великодні писанки, які мені подаровано на Великдень, а які я надзвичайно доцінюю. Я маю на думці чудово вишиту сорочку, яку мені подаровано після „фестівалю 80" та про великий вклад українців у нашу едмонтонську культурну скарбницю.

Дехто з моїх едмонтонських читачів може дивуватися, чому я сьогодні якраз так пишу. Відповідь є дуже проста. „Українські Вісті" мають читачів скрізь у Західній Канаді і я думав, що може дехто з них радо прочитає, що скаже мейор мішаного, головно англо-саксонського походження, про своїх співгромадян українського роду. Ця думка прийшла мені, як я був один день з відвідинами в Принс Алберт, де я зростав.

Під час відвідин моєї матері вона познайомила мене на ново з одним старшим загально шанованим українцем-довголітним приятелем родини Дентів у Принс Алберт. В часі нашої розмови він мені сказав, що він читав мої статті в „Українських Вістях". Я тоді постановив собі, що я скажу йому та іншим читачам з інших околиць, дещо про те, що думають про українських громадян Едмонтону деякі люде такого походження, як я.

Серед канадців українського роду тепер починає будитися велике зацікавлення їхньою історією в Канаді, їхньою культурою та мистецтвом та тим, як великий вклад дали вони та їхні предки в канадську мозаїку. В ніякій іншій частині Канади цей вклад не був більший, як в місті Едмонтоні. Я думаю, що то вже час, щоб хто інший, як канадський українець, висловив їм признання за їхній великий вклад. І якраз оте я роблю.

Ivor Dent

Айвор Дент, мейор

Словники „Вебстера"

Бібліотечного розміру, видані 1970 р. зовсім нові, ще навіть у коробках. Ціна за нові $45.00.

(Продаються за $15)

Відтягніть 10%, якщо купуєте 6 або більше примірників.
Шліть замовлення до:

North American Liguidators
58 - 158 2nd Ave. N.
Dep't. A - 150
Saskatoon, Saskatchewan.

Якщо замовляєте C.O.D. долучіть одного доляра задатку від примірника, як доказ вашого бажання купна. Решту й кошта пересилки C.O.D. заплатите при відборі посилки. Якщо не будете вдоволені з купна, можете повернути їх протягом 10 днів за повним зворотом грошей. Не продаємо посередникам. Кожний примірник має печатку, що його не можна перепродувати.

ОГОЛОШЕННЯ НОВОЇ РЕЧОВИНИ, ЩО ГОЇТЬ СТЯГАЄ ГЕМОРОЇДИ

Ексклюзивна лікувальна субстанція, як перевірено, стягає гемороїди й направляє ушкоджені клітини.

Славетний інститут для дослідів винайшов єдину в своєму роді субстанцію, що стягає гемороїди безболісно. Вона усуває сверб і прикрість до мінут і приспішає лікування ушкодженої, запаленої тканини.

В кожному випадку, коли уступав біль, стягалося також ушкоджене місце.

Найважніше з усього те, що наслідки були такі досконалі, що ця поправа тривала багато місяців.

Цього доконано новою лікувальною субстанцією (Віо-Дуне) яка швидко помагає гоїти ушкоджені клітини.

Тепер Віо-Дуне можна мати як масть і в формі під назвою Preparation H. Питайте за ним в дрогсторах. Будете задоволені, або звернуть вам гроші.

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Алберта
Phone Office: 479-5318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст ниркових недуг та залози (Простейт гленд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

Д-р Мирон Старко
Спеціяліст — оператор носа і залози (glands).
від глухоти, недут горла, дихання Tonsils, adenoids, сайнисниці і кормового проводу
225 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave., Edmonton
Тел.: офісу 424-4773
дому 482-2217

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(закінчення з 6 стор.)

рити добре обома мовами. Зокрема сьогодні, де вже по державних школах вчать української мови, а університет признає її як кредитовану, ми повинні користати з того й вчити наших дітей рідної мови й рідної історії та культури.

Пригадується мені один випадок про двох приятелів. Один був англієць, а другий українець. Англієць не знав, що його приятель є українського роду. Один звав себе Піт, а другий Майк. Одного разу зайшли вони до готелю Ст. Реджіс, якого вже нема, де ходило дуже багато наших українців та інших чужинців, замовили собі там по склянці пива й п'ють його. Наші українці говорили між собою досить голосно по українськи. Як Піт вчув українську мову, його аж кинуло. „Але ті богонки голосно говорять" — сказав він до Майка. Майк, замість відповіди, гримнув його п'ястуком в лице так, що Піт полетів аж через кілька крісел. Пиварняні робітники піднесли бідного Піта з підлоги й питаються Майка, що сталося, за що він його вдарив. Майк відповів: „Нічого. Я скажу йому надворі". Вийшли надвір і Піт питає Майка: „За що ти мене вдарив?" „За те — відповів Майк,— що ти назвав тих людей богонками, бо я теж є один із тих богонків". „А я думав — сказав Піт, — що ти є англієць. Я не знав, що ти українець". Піт перепросив Майка, подав йому руку й вони дальше залишилися приятелями, але Піт слова „богонк" вже більше ніколи не вживав.

Асиміляція починається з хати, коли батьки говорять до своїх дітей по англійськи й не шанують своєї національної приналежности. Але навіть тоді в них час до часу відізветься українське серце й вони станутъ в обороні свого народу, чи своєї мови й культури. Я знаю, що чимало таких наших поселенців, які поміняли свої імена на англійські, подавали за свою матірню мову українську.

Зрештою й другі міняють часом свої імена. Я знаю одну жидівську родину, яка, як приїхала сюди, мала чисто російське, чи може українське ім'я, бо вона приїхала з Росії, де всім жидам давали слав'янські імена. Тут вони перемінили своє ім'я на англійське, але залишилися твердими жидами. Таке саме буває і в нас.

Сьогодні про асиміляцію говорять багато. Але мене троха бавить, а ще більше злостить, як хтось говорить про асиміляцію й закликає до плекання української мови, але говорить те по англійськи. Ті, що слухають такого, що страшить нас асиміляцією й закликає вивчати українську мову, витріщують нераз очі й дивуються, чого він страшить усіх асиміляцією, а сам не навчиться української мови так, щоб міг нею говорити до других.

Певно, що треба пильнувати навчання української мови, говорити нею вдома до дітей та на публічних концертах і вічах, але не можна страшити всіх асиміляцією й самому її боятися. Асиміляція залежить від нас самих. Як ми не дамося, то нас ніхто на засимілює. Зрештою, так мені виглядає, що сьогодні є чимраз більший опір асиміляції, головно серед багатьох молодих. Що якась частина молодих відпаде від нас, з тим треба погодитися й тим не перейматися. А хиба на нашій Україні не відходять від українців деякі одиниці? Чи то вже означає, що українська нація пропадає? Думаю, що ні. Таксамо не пропадає вона й у Канаді, але треба, щоб ми боролися з проявами асиміляції й плекали все, що наше рідне, бо тут в демократичній Канаді нам ніхто того не заборонить. Хиба, що ми самі не захочемо вчитися й плекати українську мову. Але тоді шукаймо винних між нами, а не між чужими.

Успіхи канадської делеґації

У столиці комуністичного Китаю Пекіні перебувала канадська торговельна делеґація з федеральним міністром торгівлі Ж. Пепеном. Після чотироденних розмов, Пепен заявив, що китайський прем'єр Чов-Ен-лай обіцяв мати на увазі першу Канаду, якщо Китай буде купувати збіжжя. Прем'єр погодився на канадську пропозицію, щоб завести безпосередні пасажирські польоти між Канадою та Китаєм та щоб представники обох держав відбували щороку спільні наради про господарські та торговельні справи.

Прем'єр теж висловив побажання, щоб канадський прем'єр П. Трюдо відвідав Китай.

СУДЯТЬ АНГЛІЙСЬКОГО ВОЯКА

У Лідс, Англія, відбувся суд над кол. сержантом англійського військового летунства, який в 1961 р. передав чехо-словацькій розвідці світлини та пляни радару англійських бомбовиків. Народжений у Відні Н. Прагер не признався до вини й заперечив обвинувачення.

Справу відкладено, щоб дістати потрібні для прокурора докази.

МОСКАЛІ МІЖ УКРАЇНСЬКИМИ ПИСЬМЕННИКАМИ

На 858 членів Спілки письменників України є 556 українців, але не всі вони пишуть українською мовою. До Спілки письменників України належить 91 росіянин, 72 жиди та 20 інших: поляків, чехів, німців тощо.

Українською мовою пишуть 590 письменників, російською — 126, жидівською — 15, іншими мовами — 7.

На 858 членів Спілки є 69 жінок.

Вісті з Едмонтону

Авторський вечір В. Левицького

Авторський вечір письменника Василя Софронова Левицького відбудеться в залі едмонтонської філії УНО 23 липня о 8-ій годині вечора.

Коротке слово про письменника скаже мгр Ю. Стефаник. Сам автор і відомий рецитатор Роман Осташевський прочитають шість новель, скечів і гуморесок, а саме: «Усміхнені моменти», «Небезпечна жінка» (новеля), «Я перший салютую», «Грішник», «Там, де лікують хворі душі» і «Регабілітація» (скеч).

Хоч Василь С. Левицький у своїх новелях не є гумористом, його вечір матиме погідний характер, бо будуть прочитані головно його гумористичні і сатиричні твори.

В. Софронів Левицький живе в Торонті. До Едмонтону він приїздить на запрошення УНО.

BAYDALA Drug Stores

- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions

"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

ВИНАЙМАЄМО

НОВУ ПАРАФІЯЛЬНУ ГАЛЮ

на родинні і громадські імпрези

Приготовляємо весільні прийняття по приступних цінах.

Парафія св. Володимира в Калдер (Едмонтон)

12726 — 119 стріт. Телефон: 455-4906 або 454-1177

Пачки до Европи й Азії

Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.

Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.

Оплата за висилку пачки з Англії 14.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 60.00 дол. чи 300.00 дол.

М. Лаврин

Overseas European Trading Co.

TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street

EDMONTON 16, Alberta

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ ЯК ЗАСІБ

НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Богдан ШАРКО

Частина четверта

У вищих клясах німецьких шкіл учитель приносить на години співу платівки з творами німецьких і европейських композиторів Середньовіччя і нової доби та грає учням зразки. У цей спосіб учень запізнається з історією музики та привикає розрізняти її форми, відносно до століття, включаючи туди, очевидно, й народню пісню.

Прослухування музичних клясиків, спершу в школі, відвідування концертів і т.зв. „матіне" у дозрілому віці, виробляють у слухача музичний смак і музичну культуру. На жаль, цього музичного вишколу не було у нас в Україні перед 1939 р. У народній школі, теж у середній, учні вчились нотного письма та вправлялись у хоровому співі в церкві чи для виступів на шкільних концертах. Хто хотів більш фахово навчатись музики, мусів записатись до Музичного інституту ім. М. Лисенка, котрого філії були по всіх більших містах Галичини. В радянській Україні існували музичні училища, теж із вечірнім навчанням для працюючих.

В умовах польської окупації не кожний батько і мати могли оплатити музично здібній дитині музичне навчання, через що багато талантів у нас пропадало або перериваліи науку, посвячуючись «практичному» фахові й не доходили до мистецької досконалости. Тому, хоч ми з природи нарід вокально і музично дуже обдарований Богом, ми не видали пропорційно до нашого числа і здібностей, европейської міри мистців, музик і вокалістів. Левина причина цього лиха в тому, що нас, як бездержавний нарід, окупанти не допускали до европейських сцен. У Польщі існували державні музичні консерваторії, ми ж мусіли нашими власними силами, мізерними оплатами, удержувати наші музичні інститути.

Інакша ситуація на чужині. Музичне навчання в Західній Европі коштує дешевше, ніж в Україні. Для здібних учнів існують стипендії. Завданням українських вчителів є вишукувати серед молоді музичні таланти й спрямовувати їх до музичних шкіл. Учителеві співу треба дбати про те, щоб наша молодь не захоплювалась тільки фольклором і на цьому кінчались її музичні заінтересування. Увагу молоді, докладніше — обдарованої музично дитини і її батьків, треба спрямовувати на потребу навчатись гри на якомусь музичному інструменті: фортепіяні, скрипці, віолончелі.

У німців т.зв. „гаусмузік" була завжди дуже поширена і плекана. Тепер, на жаль, зацікавлення нею послабило телебачення. Німецький юнак чи дівчина вчаться грати на фортепіяні для плекання домашньої музики, незалежно від життєвої професії. Таке наставлення мусить бути й серед нас. Навчання музики у вільному світі є матеріяльно для кожного приступне, тому й наші діти повинні, крім відвідування фахових шкіл, навчатись гри на якомусь музичному інструменті.

Трапляється нерідко, що українські юнаки чи дівчата вивчать у своїх ровесників— чужинців чужинецьку джазову пісеньку з жанру т.зв. «попмюзік» — та й співають її радо при гітарі. Учителеві треба зрозуміти молодь, вжитися в її сучасність, її стиль і нові звичаї у товариському житті, як це було у часах його власної молодости, котра напевно різнилась від теперішньої доби. Треба виявити терпимість до модернізму серед молоді, очевидно, оскільки цей модернізм не йде у розріз з мораллю й добрим вихованням.

Молодь завжди ішла з поступом, часто проти «старих». Інакше вона не молодь.

Досконалість педагога полягає в умілості погодити поступові течії серед молоді, що живе у світі з іншою ментальністю, ніж батьківщинно-українська, з традиціями батьківщини.

Ми покинули батьківщину на переломі другої світової війни чи й після неї. З того часу людська духовість різнородно змінилась, формують її нові думки, нові події, непокоять нові проблеми. Наша молодь живе серед тієї духовости і з цими проблемами мимовільно зударяється. Ми не можемо виховувати її в опозиції до оточення. Інакше молоді люди будуть потайки діяти проти нас, що викличе небажані конфлікти. Молодь бо має свої права.

Коли мовити про історію української музики, то й на те належить учителеві звернути увагу молоді на чужині. Як я згадав, німецький учитель приносить на лекцію співу платівку, у крайньому випадку, магнетофонну стрічку з награним на ній концертом Генделя, сонатою Бетговена чи прелюдом Баха, програє її й пояснює, коли і серед яких цікавих обставин даний майстер створив свій твір.

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

П'ятниця, 23 липня:

о год. 8 веч. в залі УНО: авторський вечір Василя Софронова Левицького, відомого письменника і редактора «Нового шляху».

ТРЕТЯ З ПУБЛІЧНИХ ІНФОРМАЦІЙ ПРО НОВІ ПРОГРАМИ УРЯДУ.

alberta's way to better housing

АЛБЕРТСЬКИЙ ШЛЯХ ДО КРАЩИХ ЖИТЛОВИХ БУДИНКІВ

безпосередні позички на доми

Для декого з нас як у містах, так у фармерських околицях Алберти, важко дістати мортгедж.

Часто ні Центральна корпорація для уділювання мортгеджів та житлового будівництва, ні інші джерела не можуть вигодити грішми для купна чи будови дому.

Щоб допомогти людям у такому положенні Албертська корпорація житлового будівництва розвинула цю нову програму.

Що може вчинити Албертська корпорація житлового будівництва

Албертська корпорація житлового будівництва може позичити вам гроші! На будову нового дому. Або щоб купити один зі збудованих домів.

Можна позичити суму до 95% вартости житлового будинку до висоти 18,000 дол. Сплати можна розкласти аж на 35 років. Обов'язуючі тепер відсотки: 8¾%.

Сплата не може перевершувати 30% вашого загального прибутку. Це означає, що більше албертців з малими прибутками можуть купити собі власні доми.

Кому належить право на позичку?

Найперше ви мусите доказати, що не можете дістати позички від Центральної мортгеджової корпорації ні від іншої звичайної позичкової компанії.

Якщо докажете, можете подати внесок. По повні інформації та по форму на внесок зверніться до Албертської корпорації житлового будівництва.

Це Албертський шлях до кращих житлових будинків!

Подайте заяву до:

Alberta Housing Corporation
Edmonton, Phone 453-3511
Calgary, Phone 276-8141
Slave Lake, Phone 849-3688
Lac La Biche, Phone 623-4665
Peace River, Phone 624-5211

PROVINCE OF ALBERTA

Hon. F. C. Colborne
MINISTER RESPONSIBLE FOR THE ALBERTA HOUSING ACT

ЛІТУРГІЙНИЙ ЗАКЛИК «УГОРУ ПІДНЕСІМ СЕРЦЯ»

Між серцем і думкою

Про що говорить літургійний заклик «Горі імі́м сердца (Вгору піднесім серця)»: про серце чи про думку?

Зразу можна відповісти так: додавши до серця думку, треба підносити до Господа душу.

Така мирна розв'язка, здається мені, правильна теж з мовного погляду.

У новім Лемповім Словнику давньохристиянської грецької мови я випадково натрапив на літургійний текст «Угору піднесім думку». Літургістам, річ ясна, цей текст добре відомий. Я про нього ніколи не чув. Зацікавившися тим текстом, тепер складаю докупи декілька помічень про «серце» і літургійний текст.

Я не маю нічого нового сказати ні літургістам, ні перекладачам богослужбових книг. Я б хотів тільки на одному прикладі показати трудність правильно розуміти текст Літургії, де звучить не один голос, а хор голосів довгих сторіч і різних середовищ.

ЩО ЗНАЧИТЬ «СЕРЦЕ»?

Літургійний заклик каже: «Вгору піднесім серця». Що значить «серце»?

Християнська богослужба виросла в духовому кліматі Біблії, і туди нам треба подивитися насамперед.

Хоч у жидів велику пошану має голова («їддіше копф» — жидівська голова), то в давній жидівській мові, біблійній і післябіблійній, перше місце належить не голові, а серцю.

Старожидівське «серце» є, власне, сумою голови і серця. У Старому завіті часто згадується «серце» там, де ми говоримо про думку, пам'ять, увагу, волю, бажання чи рішення. Господь зветься «серцевідцем» (наприклад, в Апостольських діяннях 1,24; 15,8), бо перед Ним відкриті найтаємніші думки людини.

У фразеології всіх народів психічні явища пов'язуються з різними органами тіла (серце кров'ю закипає, кривим оком дивитися, на вус мотати, сидіти в печінках, тягти руку за ким та інше). Щодо серця, то його засяг у давніх мовах, не тільки в давньожидівській, куди ширший, ніж у мовах новітніх. Можливо, що старовинні народи, не знаючи про кровообіг у людському тілі, тим більше були вражені змінами, що відчутно діються в серці — таємному центрі підо впливом переживань.

Мова Старого завіту має навіть такі фрази, як «серце моря», «серце неба», «серце землі», що нам здаються дивними.

В нас серце стало символом почуттів і настроїв (серце радіє, в'яне, холоне, тріскає і т.д.). Цієї емоційної монополії не знає старозавітне серце.

Для ілюстрації наведім два приклади. Закоханий українець співає своїй милій: «Візьми моє серце — дай мені своє». Не зрозумів би цього старозавітний жид. У Притчах (23,26) кажеться буквально: «Дай, сину мій, серце твоє мені» і це значить: слухай мене, сину, уважно.

Шевченко в листі до Куліша написав: «А Граматка твоя так мені на серце пала, що я не знаю, як тобі й розказать» („Словник мови Шевченка", Київ 1964, том II, 243). Впасти на серце — то сподобатись. Інакше значення ця фраза має в жида, наприклад, у св. Павла. Небесна радість, каже він (І лист до коринтян 2,9), «людині й на серце не спала». Це значить: таке щастя — поза межами людської думки.

В нас «серце» має емоційний зміст. До того ж ми відрізняємо «серце» від «розуму». Про це свідчать народні прислів'я: «серця не навчати», «дай серцю волю — заведе в неволю» та інші подібні. Мислителі говорять про логіку серця і логіку розуму. Паскаль («Думки», 277) твердив, що «серце має свої мотиви, яких розум не знає». Таке розрізнювання чуже для біблійної мови.

А як у старовинних греків? І про них не слід забувати. Мовою їхньою написані і Новий завіт, і Літургія.

У греків поняття «серця» не таке, як у жидів, але й не завжди таке чисто емоційне, як у нас. У грецьких і латинських авторів можна знайти фрази про серце, що думає чи не думає. Гомер каже «дурне серце», маючи на увазі «дурну голову». В Ціцерона «серце» деколи має розумовий підтекст. А латинське слово «кордатус» (від слова „кор" — серце) — то не людина з великим серцем, а людина розумна.

З дотепер сказаного можемо зробити такий практичний висновок. У давніх літургійних текстах, що згадують про «серце», треба зважати на походження тієї фрази. Біблійна фраза буде семітизмом. Однак і фраза небіблійного походження не конче мусить збігатися з нашим теперішнім мовним ужитком.

ТЕКСТ І ЙОГО ПОХОДЖЕННЯ

Перейдім до тексту.

Давнє й виразне свідчення залишив нам картагенський єпископ св. Кипріян (†258). Він подає латинською мовою: «Угору серця» (сурсум корда) — «Маємо до Господа» (габемус ад Домінум). Це текст, що точнісінько зберігся в латинській Літургії.

Св. Кипріян додає ще й цікаве пояснення. Заклик «Угору серця», каже він, пригадує учасникам Служби Божої покинути «всяку тілесну і світову думку», а «думати про Бога».

З того самого часу, а, може, і трохи ранішого, маємо грецький текст з Риму, де богослужбовою мовою була мова грецька. Римський священик Іполит, що загинув як Христовий мученик, у творі «Апостолікі парадосіс» (Апостольське передання) подав нам грецький текст з першої половини III сторіччя: «Вгору ваші серця» — «Піднесли ми до Господа».

Є інші літургійні тексти чи фрагменти, які говорять про піднесення «думки» або «серця і думки». Трудно визначити час, коли ці тексти з'явилися.

Варіянти про «піднесення думки» заслуговують на нашу увагу. Це свого роду інтерпретаційне доповнення до «піднесення серця». Видно, що грекам, принаймні деяким, семітське «серце» не зовсім було зрозуміле.

Семітське серце... Саме в цьому головне питання. Чи справді від жидів християни перейняли заклик «Угору серця»?

Є такий здогад. І досить він імовірний. Перші християни були жиди, і літургісти раз-у-раз пригадують нам, що давньожидівський культ мав чималий вплив на християнську богослужбу. Адже зараз після «Вгору серця» чуємо другий заклик «Благодарім Господа». Жиди так казали і кажуть. Значення цього заклику: прокажім молитву подяки Господеві.

Але де жидівське «Вгору серця»? Не знаходячи ясного паралельного тексту в синагогальній богослужбі, літургісти вказують на різні вислови Святого Письма. У Листі до колосян 3,1 кажеться: «Шукайте небесних речей (буквально: того, що вгорі». Псалом 24,1 (за грецьким перекладом) теж має деяку схожість: «До Тебе, Господи, підніс я душу мою». Особливо цікавий рядок Плачу Єремії 3,11: «Піднесім серця і руки до Бога, що на небі».

Наведені тексти показують, що заклик «Угору серця» може бути жидівського походження. Але це тільки припущення, не доведений факт.

У давньогрецькій літературі філософів та моралістів є чимало згадок про «схід угору», про «око душі» тощо. Важливіші тексти, зручно впорядковані, подає Й. Гавсляйтер у статті «Піднесення серця» в «Лексиконі реалій старовини і християнства», Штутґарт 1966, том 6, стор. 2-22. Той автор каже, що походження літургійного заклику «Вгору серця» покищо невідоме.

Не маючи певности, доводиться задовольнятись здогадами. Згадаю тільки одну гіпотезу. Дослідник історії Літургії А. Бавмштарк, який джерела «Вгору серця» шукав раніш у богослужбі самарян, потім покинув цю думку. Тепер він каже, що в давніх християнських громадах анафора (головна частина Літургії) починалася або закликом грецького походження «Вгору серця», або традиційним жидівським «Благодарім Господа». Згодом обидва заклики ввійшли до загальноприйнятого літургійного тексту.

о. П. К.

БУДУЮЧИ МУРИ І ДАХ, НЕ ЗАБУВАЙМО ПРО ФУНДАМЕНТ

ЗА КНИЖКИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ

Ми є свідками своєрідного явища в житті української спільноти ЗДА: фундування українських катедр у Гарвардському університеті пожертвами нашого громадянства.

Справжнє, сказати б, чудо. Небувале досі досягнення нашої науки і жертвенности нашого свідомого громадянства.

ДАВНІШ «ВІНОК». Пригадується стаття, яка була друкована в „Свободі" з самого початку акції в справі наших катедр у Гарварді. Заголовок її був «За фундаменти Гарварду». Автор статті вітав ідею створення й фундування катедр у Гарварді, але одночасно вимагав класти теж фундамент під ці катедри.

Таким фундаментом він назвав одну нашу книгу, яка появилася була ще за царату в Петербурзі в опрацюванні нашого відомого діяча і вченого проф. Олександра Лотоцького, відомого теж під ім'ям О. Білоусенко.

Появилася вона вперше ще в часі царсько-московської заборони українського друку, потім появилося друге видання 1911 р., врешті третє накладом 300 тисяч у часі української державности, а вчетверте — в чеській Празі на тодішній українській еміґрації.

Називалася вона дуже скромно „Вінок". Але при скромності назви була це особлива книга — була це хрестоматія дитячої літератури, в об'єм її досягнув 500 сторінок.

У чому ж особливість цієї книги? Особливість у тому, що в найважчім для України часі, під царським режимом, провідні українські кола, і передусім така видатна постать, як проф. О. Лотоцький, вирішили, що доля української справи — це передусім українські діти і їх виховання рідним словом у рідній книзі — хрестоматії для дітей.

Обходячи особливими способами царську цензуру, проф. Лотоцький зумів таку книгу не тільки зладити, а й видати, чим поклав таки не що інше, а фундамент під будову української справи, що зокрема виявилось в час державности 1917-19 рр., коли ця книга-хрестоматія стала першою книгою навчання й виховання в українських родинах і школах.

Як колись Шевченко вирішив, що для великого діла треба зробити передусім „мале діло" — зладити і видати «Буквар», так і проф. Лотоцький розумів, що без фундаментальної, першої книги українського слова й виховання — без хрестоматії дитячої літератури українська справа не матиме своїх основ, а з тим і свого майбутнього.

Поклавши основу — видавши книгу-хрестоматію „Вінок", проф. Лотоцький узявся за дальшу будову, за видання для загалу, для дорослих, у тому і за видання наукові, завершивши їх рядом наукових праць, виданих ним як головою Українського наукового Інституту у Варшаві, а зокрема повним виданням творів Шевченка.

Отак Ол. Лотоцький став будівничим української справи, в тому і української науки, який будував єдино можливим способом: не від даху, а від фундаменту! Можна сказати про нього коротко: великий розум і великий будівничий! Будівничий, який ні на момент не допускав думки, що можна будувати всупереч законам світу: не від основ, а від даху.

ХРЕСТОМАТІЯ. Від першої появи хрестоматії „Вінок" О. Лотоцького минає вже близько 70 років. І минуло вже 25 років, як думку про таку ж хрестоматію дитячої літератури, як першу книгу українського слова й виховання, висунули організатори першого з'їзду працівників дитячої літератури весною 1946 р. в Німеччині, в таборі ДП в Карльсфельді біля Мюнхену.

Після 25 років ця книга досі так і не появилася. Дарма що вже кілька разів була приготовлена до друку, потім знову доповнювана, поширювана. Дарма що наші письменники постійно працюють-пишуть для неї, а мистці-графіки виготовляли і виготовляють нові ілюстрації.

Книга не могла і не може появитися. Чи з причини царської, а чи большевицької заборони-цензури?

Що ж стало і стоїть на перешкоді для появи цієї фундаментальної, першої книги українського слова й виховання української дитини — майбутнього двигуна української справи, а з тим і всіх ділянок української культури, а ще зокрема — української науки?

Ніяково і таки соромно ствердити: для такої книги — для її видання ми не мали і не маємо фондів! Для цієї фундаментальної книги для наших дітей і їх батьків-матерів — ми забідні.

Маємо мільйонові фонди на великі потреби, а для отієї „дрібної", „маловажної", бо „дитячої" хрестоматії — нас уже не стати!

ТІЛЬКИ 5%. В час гніту і заборон Ол. Лотоцький та його помічники взялися і довершили фундаментальне діло: видання книги — хрестоматії для українських дітей „Вінок", і до того в самому серці Московщини — в Петербурзі!

Сьогодні ми, у вільнім світі, без царської чи большевицької цензури, розгортаємо — розбудовуємо наше життя, видали і видаємо енциклопедії, збудували і будуємо мільйоновими фондами будівлі, творимо катедри українознавства в Гарварді, маємо університети у Мюнхені і Римі, десятки пресових органів, а ось своїм малятам і їхнім матерям і досі не дали коштом 15-20 тисяч долярів першої книги рідного слова й виховання — не дали книги, яка є фундаментом для майбутнього нашого життя, нашої науки, Гарварду, УВУ, нашого мистецтва в усіх ділянках і нашої боротьби за наші національно-державні ідеали.

Чому воно так? Невже всупереч усім законам віримо, що збудуємо наш український національний храм таки від даху, а не від фундаменту?

Жертвуймо на всі наші потреби, жертвуймо на Гарвард, Сарсель, УВАН, УВУ, на будови, хмародери і всі інші цілі, але жертвуючи, добавляймо ще й 5% на фундамент для Гарварду, Сарселю, УВАН, УВУ і всіх інших справ, себто на видавничий фонд нашим власним дітям і молоді, на фонд першої книги українського слова й виховання: на хрестоматію нашої літератури для малят і для наших дітей шкільного віку та матерів-батьків.

До цього закликає нас і Шевченко своїм „Букварем", і Шашкевич „Читанкою малим дітям", і Франко своєю „Ріпкою" і казками „Коли ще звірі говорили", і Леся Українка своєю казкою „Біда навчить" та поезіями для дітей, а ще зокрема — великий будівничий української справи від фундаменту — Олександер Лотоцький-Білоусенко.

Найвища пора для появи основноцінної і конче потрібної книги — нової хрестоматії дітям і матерям — фундаменту української справи!

У всіх справах видань для дітей і молоді та для висилки пожертв звертатися на адресу: Nashym Ditiam — OPLDM, c/o St. Mary's Credit Union, 278 Bathurst St., Toronto 133, Ont.

Бідні учні і багаті учні

В СЕРЕДНІХ ШКОЛАХ УКРАЇНИ

У середніх школах України всюди видно розмежування на «бідних», себто українських учнів, та «багатих» учнів, себто дітей з родин росіян чи совєтських малоросів, каже людина, що недавно жила в СССР.

Вона написала інформаційний огляд для мюнхенського «Українського самостійника».

Вчителі. «Мої друзі — це вчителі середньої школи, найбільше забута й обездолена частина інтеліґенції... В березневий день ми вийшли зі школи. Таяв сніг, світило сонце. Вчителька української мови до мене: „А ось ми живемо і сонця не бачимо". Повірте, пишу вам правду, не літературщину.

Вимоги, які ставлять до вчителя, межують з ідіотизмом. Але ставлять ці вимоги не ідіоти, бо це засіб повного отуманювання — забути все, вибити спроможність самостійного мислення. Безконечна кількість плянів: навчальний, виховний роботи (укладаються за трафаретом) плянів всіляких заходів, підготовки до всіляких роковин, до виборів, плянів самоосвіти (стільки то годин на день для вивчення клясиків марксизму-ленінізму; навіть який розділ); розгорнені вияснення (на кількох сторінках), чому дав учневі двійку, плян роботи, щоб виправити її; плян роботи з батьками; плян роботи гуртків і т.д., і т.д.

Безконечне залякування: перестороги, виговори. Безконечні перевірки: завуча, директора, району, міністерства; обов'язкове взаємне відвідування лекцій і записи в книгу відкликів.

Розноси на педраді: скільки проливається гірких сліз і позбавляється здоров'я!

А ще обов'язкові в кожній школі партійні вискочки, в тому числі й українці, що роблять кар'єру за рахунок інших українців-учителів».

Поділ. «В обсягу школи є розмежування на «бідних» і «багатих».

Школа вважається українською, але в ній є і кляси з російською мовою навчання для дітей військових та привілейованих, у тому числі також українців.

У цих клясах загально високий рівень успішности, гарний зовнішній вигляд учнів.

Але є кляси, хоч по одній на кожній паралелі (одна з двох, трьох чи більше кляс), куди директор завжди постарається не запровадити інспекторів. А коли б показав їх чужинцям, то його, напевно, негайно усунули б з праці. У цих клясах діти пролетарів радянського суспільства. Учнів цих кляс не беруть на культурпоходи і на екскурсії до центру міста: вони погано та бідно вбрані. Успішність дуже низька.

Газета «Вечірній Київ» подає часом відомості про злочинність серед учнів. Виясняються це тільки безнадзорністю. А злочинність та злодійство приймають загрозливі розміри. Пороки режиму конкретно втілюються в дітях і в їхніх покалічених долях.

Проте мушу сказати, що мені не раз доводилось дивуватись, як діти часто набагато тверезіше та розумніше дивляться на багато речей, до яких дорослі повністю призвичаїлись.

Учні п'ятої кляси просять у бібліотеці книги: «Тільки не про Леніна і тільки не про партію». Виходимо з музею революції. Учень, 12 літ, переконано говорить: «Те все брехня».

Цікаве, що в таких осудах не конче вплив родини».

Побут. «А умови побуту! А чи можна десь «дістати» плаття? Адже треба виглядати прилично перед учнями. Як усе це принижує і придушує... Багато доводиться терпіти бідному вчителеві, й він уже надовго до пенсійного віку справді хвора людина.

Чи радянський учитель може дати багато дітям. Щоправда, це єдине, чого вимагають від нього найменше. Діти та якість їх навчання — найменше важлива справа.

Проценти успішности дуті. Бож залишити учня на другий рік неможливо.

Сподобались у нашій школі на новому житловому масиві делеґації вчителів з ФРН: натерті долівки, завіси на вікнах, стенди на стінах, нормальний обід у їдальні. Сподобались і діти.

Це завжди так. Це фасада.

І не знали вони, що ті до блиску натерті підлоги натирають діти навіть початкових кляс, забруджуючи часто при тому свій єдиний костюмчик, який матері не завжди легко купити.

І не знала делеґація, що: завіси на вікнах і стенди за рахунок батьків, як і ремонт. Хоча це незгідне з приписами, поскільки навчання безплатне, а всякі налоги батьки й так платять.

Обід смачний, зготовлений спеціяльно, — бож прийдуть чужинці.

Звичайна баланда Івана Денисовича не багато гірша від кожноденного шкільного обіду.

Запровадили гостей до призначених кляс, де не соромно показати дітей».

Київ. «Багато писалося, багато анекдотів постало з приводу коробок-новобудов, де долівка зі стелею трохи не разом.

Ось так: ці доми стоять і ще такі далі будуються на окраїнах Києва. До них переселюють з центру міста примусовим порядком звичайних киян під претекстом, що дім у центрі, де вони жили, має ґрунтовно ремонтуватися. І справді, дім ремонтують, щоб пізніше в комфортабельні квартири давніх солідних будов, на кращих вулицях в околиці Хрещатика, поселилися радянські вельможі.

Чужинецьким туристам про життя столиці треба б судити не по вигляді центру міста, а по Нивках, Дарниці, Борщагівці і т.д.

І ще одне: від імени моїх друзів маю просити вас, щоб ваше вільне друковане слово було не для історії, а максимально помагало сьогодні».

ІНФОРМУЮТЬ ПРО СТАТИСТИЧНИЙ ДОВІДНИК

(мб) «Ми плянували однотомник Статистичного збірника, але праця над ним вже показує потребу двох томів» — сказав у Вінніпезі проф. Іван Тесля, керівник запланованого українського статистичного збірника, який має появитися при історичному департаменті Оттавського університету. Група українських учених, що працюють в Оттаві в федеральних департаментах, підготовляють цей збірник, який вийде з друку не пізніше як 1974 р.

Збірник підготовляється під загальним керівництвом сенатора П. Юзика, який роздобув для цієї цілі потрібні фонди.

В праці над збірником, крім уже згаданих, беруть участь ще такі дослідники: д-р Влас Даркович, д-р В. Заячковський, д-р І. Войчишин, Р. Шульгин, Борис Мигаль та інші.

Науковими дорадниками є д-р В. Кисілевський, п-і Анна Подолюк (фінансова проблематика) та проф. І. Романюк (демографія).

У самому бюрі дослідів, крім керівника, працює четверо технічних сил.

Працю поставлено на високофаховому рівні, сказав проф. Ів. Тесля на сесії УВАН у Вінніпезі.

Про людність і характеристику, як про окремий розділ дослідів у згаданому збірнику, говорив, теж на згаданій сесії, Борис Мигаль. Він сказав, що неясне формулювання національної приналежности в найновішому цензусі може від'ємно вплинути на ясний етнічний образ Канади.

Обидва дослідники вказували, що запланований збірник буде суто статистичний. Це будуть дані для дальшого вивчення української спільноти Канади.

Офіційні переписи населення не вистачають нам, говорили Тесля та Мигаль. Студії в провінційних архівах допомагають краще розшукати й розуміти потрібні дані. Теж архіви різних федеральних комісій є помічним джерелом. Саме для цього прибули до Вінніпеґу два дослідники: Тесля і Мигаль.

Сесією УВАН проводив д-р М. Марунчак, голова Історичної секції. Подяку гостям, враз з найкращими побажаннями в дальших дослідах, висловив проф. М. Боровський.

14 ДНІВ В УКРАЇНІ

У КИЇВСЬКОМУ ОПЕРНОМУ ТЕАТРІ

о. Михайло ШЕВЧУК

Ввечері я був в оперному театрі.

Заздалегідь домовився зі студенткою з Канади. Поїдемо разом. На вечерю вона запізнилася. Ходила щось купувати. Прийшла з купленим крамом: червоні коралі на шиї!

Точно такі коралі ми оглядали в Печерському музеї народної творчости. Моя супутниця тоді ще була без коралів.

Я хотів спитати, чи не запізнилася вона через ті коралі, але, не втрачаючи терпеливости, не робив допиту в цій справі.

Театр старий. Є кращий, театр ім. Лисенка. Ми його оглядали.

Хоч у нас були квитки на партер, упорядниця посилає нас вище, а інша — ще вище. Ми прийшли пізно. Місця вже зайняті.

На сцені виступають гості з Азербайджану. Дають оперу з балетом. Опера зветься «Дівоча вежа» (Девічая башня). Є три дії. По другій — перерва з буфетом.

У тій опері з балетом головна річ — балет, танці, хороводи, а також усякі світляні ефекти.

Зміст, наскільки я зрозумів, такий. Якийсь там хан, що має багато жінок, одну з них повернув у рабство, бо не вродила йому сина, якого він бажав, а дочку. Потім хан, доповняючи свій гарем молодими дівчатами, закохується у власну дочку. Ця має нареченого, якого хан вкидає у тюрму. Дівчина, дізнавшись, що до неї женихається її батько, вискакує з вежі і тоне у воді. Її наречений, вирвавшися з в'язниці, знаходить хустину втопленої.

На сцені багато-багато руху. Хороводи, танці і знов хороводи й танці.

Люди, що сидять у театрі, належать до місцевої верхівки. Зовсім певно, це не пролетаріят. Поводяться всі бездоганно. Такі речі, як оця «Девічая башня» душе їм подобаються. І я не маю нічого проти. Фолкльорні чи напів фолкльорні видовища також потрібні, а в СССР — навіть дуже потрібні. Але азербайджанцям, а також українцям треба не тільки народного мистецтва.

Опера, яку я бачив, мала великий розмах. Але я сумніваюся, чи пішов би вдруге дивитися на таке.

Біля десятої години ми вже були в готелі. Була літня ніч. По дорозі бачив якогось старого чоловіка, що спав під деревом. Без сорочки й шапки, тільки в штанах. Мав дуже щасливу усмішку. І це може бути доказом, що Совєтський Союз є раєм.

Їдальня в готелі ще відкрита. Моя супутниця голодна, і я ще щось перекушу.

Грає музика. Модерна, джезова. Дехто танцює.

Між гістьми є якесь місцеве весільне товариство.

Моя супутниця вечеряє (вона ще не їла), я теж щось їм біля неї. Говоримо про сьогоднішній день і приглядаємось до весільних гостей. Їх обслуговують ті самі кельнерки (тут вони звуться офіціянтки), що й нас. Але між туристами і місцевими є невидима стіна. Не видно її очима, але вона стоїть між нами.

Кажу моїй студентці, щоб була готова, як хтось підійде запросити її до танцю. Справді, один з весільних гостей в один момент підійшов до неї. Це не були запросини до танцю.

Моя супутниця добула коробку з папіросками і закурила. Чоловік, що підійшов до неї, хотів закордонної папіроски. Дівчина показала йому коробку, де залишилася тільки одна. Той вернувся до своєї групи і в руці приніс п'ять чи шість папіросок місцевого виробу. Беріть це все, а дайте вашу!

Щонебудь закордонне страшно тут усіх манить.

Ще одна сцена. Один з весільних старостів пішов до платити. П'яненький був. Хитаючись, кладе рублі на столику біля каси. Кельнерка підносить руку: досить! Ні, він платить далі. Ще рубля, ще рубля, ще одного та ще одного на додачу.

Пригадався мені чумак, що пив у Києві на риночку. Щось у того весільного старости залишилося з давньої чумацької щедрости. Скажу правду: подобався мені той староста.

Завтра їдемо до Канева. До Шевченка.

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (58)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Чуйкевич встав і відчинив двері. Зашелестіло виноградове листя на ґанку. Падали зорі. Сотник хрестився: «Свят, свят, свят, Господь Саваофт».

Глянув на Мотрю і ніби засоромився. «Стара звичка, ще з дитячих часів. Покійна мати хрестилася, як падала зоря. Казала, що душа якась летить. У битвах тисячі душ вилітають з тіла і не хреститься ніхто, хіба шаблею, а серед мира хрестишся на вид падучої зорі».

«Зміняються люди, — інші в бою, а інші в час миру», — завважив Чуйкевич.

Сотник встав і поклонився хазяйці, дякуючи їй за вечерю. «А за гарну розмову ще більша вам дяка».

«Це я вам повинна дякувати за вісті».

«Простіть, що кращих не привіз, лиш самі турботні».

«Не ваша вина, пане сотнику».

«Чим хата багата, тим рада, а наша Україна багата в турботи».

«Розбагатіє і в добро», — відізвався Чуйкевич, щоб перебити сумовитий настрій. «Ще наша козацька мати не пропала».

«І я так кажу», — відповів сотник, — «як у бій іду, а поміж добрими людьми інші гадки приходять, жаль їхнього щастя».

«Нічого не жаль для такого діла, як воля», — сказала встаючи з крісла Мотря. — Очі її горіли, на лицях цвіли рум'янці.

Чуйкевич з острахом глянув на дружину. Боявся, щоб не було з нею нового припадку. Але Мотря говорила спокійно. «Карло на Україну прийде, привітаємо його. Я перша вийду назустріч. Не з гарним словом, а з ділом. Забрав цар наших козаків, тепер на жінок пора. Невже ж жінки безсилі? Не всяка з нас любить веретеном крутити, деякій руці буде любіший меч».

НА КВАТИРІ

Листки облітали з дерев, птахи відлітали до теплих країв, бабське літо буяло над стернею. У воздусі дрижала безліч струн. — Незримі руки грали на них пісню осінньої задуми, вічную пам'ять буйному процвітанню. Наближалася осінь. «Знов пічнуться дощі, болота, ломання костей, біль зубів. Гармати ґрузнутимуть по осі, мука для коней, і мука для людей. Підводи тягнуться довгим шнуром: а гей! а гей! Виснажена коняка паде, відтяли посторонки, ззаду напирають вози. Переїхали, — один, другий, десятий. З конини нема сліди. Поторощені кості хрупотять, як сухе гиляччя на невізджений дорозі. Дощ за обшивку паде, все мокре, ослизле, скучне... З землю перетворишся, — болото. Панта рей».

Гетьман пільною доріжкою їде. Перед ним гайок. За ним село і селянська хата, в котрій від кількох днів має свою кватиру.

Звичайна, навіть не багацька хата. В дверях стає. Пограбовано, скрізь кров.

«Скрізь кров, трупи, кривда, — гидко. Чоловік — звір». Пригадав собі свій останній постій. Двір нічого собі. Ніби пани відїхали кудись. Тільки двері розбиті, а в світлицях поторощена мебіль, побиті дзеркала і скло. В одній, — ні, ні! Війна погана річ! Її не виправдує ніщо. Хто почитає війну, ступає Каїновими слідами. В одній кімнаті лежав дідич, дідичка і діти. Помордовані, на купі, як падлина, вивезена за село, під ліс. Під вікном вив пес. Він один плакав за ними. Донька горілиць лежала. Великі, сині очі кликали про помсту до неба...

Гетьман хоче забути ті очі. Він вийшов перейтися, втік перед війною, біжить у гайок, щоб забути військо, прикази, тривогу. З природою хоче побути сам-на-сам. «А невжеж у природі мир? В природі вічний бій за корм, за право до життя. Звір звіра жере, рослина соки з рослини висисає, скрізь боротьба, насильна кривда. Увесь світ одна гидь!»

Шуліка стрілою з неба на землю упав. «Певно миш зловив, поживиться. Закон життя. Сильніший слабшого нівечить, треба бути сильнішим». Прискорює ходи, втікає перед власними гадками. Не пустимо тебе, не втечеш! Ти небезвинний, на приказ твій люди людей мордують!

«Хочу завести лад, щоб мир по війні настав».

«Дуриш себе, миру не буде тут ніколи. Це край могил. Зі старих могил нові виростають, як діти з батьків. Це степ!»

«Хочу степ перетворити в поля, в хутори, в міста. Хочу людям людські закони дати, мир і добро».

«Дуриш себе! Панувати хочеш, приказувати, стояти наверху, бо насподі важко. Не втікай перед нами, не пустимо тебе!»

«Геть!»

Стає і озирається позад себе. Бабське літо снується над полями. Повітря дрижить, міниться, як розтоплений опаль. На виднокрузі дими. Села горять. Гуляють гільтаї. Хто їх прибере до рук і де є та моральна підстава, щоб утовкати їх? Цар палить цілі великі простори, проганяє людей, робить перед ворогом пустиню. Злі люди те саме потрапляють. Зло заразливе, як хороба.

Сімнадцять віків лицемірства, облуди. Говорять одне, а роблять друге, слова гарні, а вчинки погані. Каїнові нащадки.

Дійшов до ліса, — сів.

Сам один. За поясом пістоль. Тільки оборони. Добре так. Наскучили варти, шпиги, охорона. Хоче свобідно дихнути. відніні. Не годен. Все слухай когось. Слухай, що Меншіков скаже! Меншіков, воєвода, бояри, — цар... Ось яка воля в гетьмана України!

Кинути те все; маєтки, почести, булаву і йти, до якогось скита, до пустельника, що між камінням ютиться. Збирати гриби, носити зимну воду з жерельця в лісовому проваллі і дожидати смерти. На світ дивитися, як на пекло. Всі чортові служать, свідомо чи ні, але служать

Пригадав собі череп людський, що стрінув раз у садку біля якогось двора, в котрім на кватирі стояв. Череп був сухий, білий, з білими, здоровими зубами. В ньому шершені гніздо собі звили. Мід зносили до нього.

Шершені людські в черепах ближніх своїх насолоду для себе збирають...

«Дуриш себе, що пекло в рай перетвориш, з чортів ангелів поробиш. Люди лиш силі коряться. Сила — їх Бог. Боги старинних народів силою сильні були. Не доросли ми, щоб слухати моральної сили. Любов, милосердя, правда... Що таке правда? Що для кого корисне, те його правда. Петрова правда, — береги морські в свої руки дістати, розбити пороги Дніпрові, пшеницю українську до Москви везти, їсти, пити, веселитися, колесувати, живцем шкуру драти, жарити тих, що не слухають його. Що кому вигідне, те для нього й правда. Гидко»

В селі клекотить, як у казані вариться. Мешканці втекли, а ті, що залишилися, по городах ютяться.

Село, як муравлисько, в котре свавільний хлопець патик уткнув. Знівечив муравлину працю. Люди з діда-прадіда працювали, будували хати, управляли поля, плекали худобу. Прийшла війна і змарнувала те все. Насміялася над їх працею, над усім, що вони вважали важним і корисним. Війна, це глум над людським життям. Безліч змарнованих сповідань, безпощадне нівечення безцінних цінностей життя, варварство.

Наскучило дивитися на згарища, на руїну, на трупи. Торчать димарі, тліють недопалені сволоки й бальки, з-поміж них кості людські визирають, недосмалені кістки. Діти з порозбиваними головами, як неоперені горобці пустими хлопцями викинуті з гнізда і кинуті на стежку.

Пощо воно? Нащо? Кому тото треба? Людям, чи людоїдам, апокаліптичним бестіям, що родяться в царських кублах? Петрові хочеться війни, хочеться нової держави, нової слави, — для себе і для своїх нащадків від помийниці якоїсь, від жінки з товстелезним лоном. Правий син противиться неправому батьківському ділу.

СЬОМА НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ЗІШЕСТЯ
25 липня

ЛИСТ ДО РИМЛЯН: зач. 116

Брати, ми, сильні, мусимо носити немочі безсильних, а не собі догоджувати. Кожний з нас нехай догоджує ближньому на добро для збудування.

Бо й Христос не собі догоджував, а, як написано: зневаги зневажаючих тебе впали на мене.

Бо все, що перше написано, на науку написано, щоб ми через терпеливість і потіху Св. Письма мали надію.

А Бог терпеливости і потіхи нехай вам дасть, щоб ви однодушно, одними устами, славили Бога й Отця Господа нашого Ісуса Христа. Для того приймайте один одного, як і Христос прийняв вас у славу Божу.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 33

Як Ісус ішов звідтіля, то йшло за ним двоє сліпих, що кликали та говорили: „Змилуйся над нами, сину Давидів". Коли ж він увійшов до дому, приступили до нього ті сліпці. І Ісус запитав їх: „Чи віруєте, що можу вам це вчинити?" Вони відповіли йому: „Так, Господи".

Тоді доторкнувся до їх очей і сказав: „Нехай станеться вам по вірі вашій!" І відкрились їм очі. А Ісус заказав їм, кажучи: „Глядіть, щоб ніхто не довідався". Та вони, як відійшли, розголосили про нього по всій тій околиці.

Коли ж вони виходили, ось привели до нього біснуватого німого. Як же він вигнав злого духа, німий промовив. А народ дивувався і говорив: „Ніколи не було таке в Ізраїлі". А фарисеї говорили: „Силою князя бісовського виганяє біси".

І проходив Ісус по всіх містах і селах і навчав у їх божницях і проповідував євангелію царства та й сціляв усяку недугу й усяку слабість.

Мудрість убогости

(закінчення з 4 стор.)

чи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа; навчаючи їх берегти все, що я вам заповідав» (Мат. 28, 19-20). Не післав їх вирівнювати соціяльні несправедливості і нерівності, не післав їх поборювати убогість, але робити людей учнями Христовими.

Правда, з Христової науки виходить конечність помагати: «Бо я голодував, і ви дали мені їсти; мав спрагу, і ви мене напоїли... Усе, що ви зробили одному з моїх братів найменших ви мені зробили» (Мат. 25, 35, 39). Але то не ціль, а засіб спасіння душі людини, а тим більше це не ціль існування Церкви.

В наслідок науки Христа має прийти зменшення убогости, але Церква не може лишити свого найважливішого завдання, а переставити себе виключно на допомогу тілу.

Христос прийшов спасти душу вбогого Лазаря, а не нагодувати його. Це мав зробити багач, що кожного дня їв, пив, веселився і не звертав уваги на нещасного, що лежав коло його воріт! Багач мав нагоду заслужити собі у Бога, а цього не зробив. На те і є убогість, щоб дати маючим нагоду робити добрі діла і за «мамону купувати собі небесне царство».

«Коли ж у тебе буде убогий, хтонебудь із твоїх братів, у якомусь твоєму місті на твоїй землі, що її Господь Бог твій хоче тобі дати, ти не будеш твердий серцем, ані не буде скудною рука твоя супроти вбогого брата; ні — ти радо даси з своєї руки й охоче позичиш йому, скільки в біді, в яку він попав, йому потрібно» (Второзаконня 15, 7-8). Тієї вказівки держався наш український нарід в Україні. Давніше не було «пенсії», не було «велфар»-у, але нарід спомагав бідних. Пригадайте бідних у відпустових місцях, тих, що по селах ходили і просили з молитвою на устах, тих, що їх запрошували після похоронів, з нагоди поминків!

Нарід знав, що треба помагати бідним, хоч самий був дуже бідний.

ЗНАЧЕННЯ ВБОГОСТИ

Нездійсненним є намагання цілковито знищити в світі убогість, бо «добро і зло, життя і смерть, убозство й багатство — від Бога» (Сирах 11, 14). Убозтво — то не лише брак хліба, одежі, мешкання. В Божих плянах убогість має своє місце і свою ціль. Розумно прийнята убогість веде до Бога. «А я того попав у таку годину, щоб Ти прославився, коли я низько впокорююся і Ти визволиш мене. Зволь, Господи, вирятувати мене. Насіла на мене скрута. Вибав мене від цієї години» (Иов 12, 27). «Бо що я бідний можу зробити і куди піти, без Тебе?» (Пс. 39, 4).

Убогість звертає думку людей до Того, що може і хоче помогти: «Двох речей прошу я в Тебе: не відмов мені їх, доки не умру я: неправду та брехливе слово віддали від мене; не дай мені ані злиднів, ані багатства, подай мені лише достатньо хліба» (Приповідки 30, 7-8).

Пам'ятаймо, що убогість — це кара за первородний гріх і за особисті гріхи. В раю не було убогости, і ніколи б її не було на землі, якби не гріх наших прародителів. Коли ж заіснував гріх, а за ним кара, то і все решта, що влучене в карі, повстало на світі.

«Коли бідуєш і журишся, тоді саме пора на заслуги. Треба тобі перейти через вогонь і воду, поки дістанешся до місця проходи... Доки ми це немічне тіло на собі носимо, не можемо бути зовсім без гріха, ані жити без гризоти і болю. Ми б дуже хотіли мати спокій від недолі; але тому що через гріх ми втратили невинність, то ми втратили і правдиве щастя» („Наслідування Христа", кн. I, розд. 22).

Як у кожній речі, так і тут Господь у своєму всезнанні, зумів використати чи обернути убогість собі на прославу і на пожиток для людських душ. «І без сумніву, для тебе і всіх інших моїх слуг більша користь з того, коли прикрості досвідчають вас, аніж коли б вам велося все так, як самі хочете. Я знаю тайні мислі: яка то велика користь для твого спасіння, деколи лишити тебе без потіхи: щоб ти часом не згордів серед доброго доспіху і не захотів сам собі бути в уподобі задля того, чим ти не є. Те, що я дав, можу відібрати і знову дати, коли мені сподобається. Якщо дам, то воно моє є, а коли відберу, то твого я не взяв, бо мій усякий дарунок і всякий дар» („Насл. Христа", кн. III, розд. 30). Людина, що не вірує, не погодиться на цю нашу роздуму, але ми, християни, розумієсмо, що саме так воно є.

Пригадаймо, як жили наші прародителі перед первородним грігом і яку кару дістали за вчинений гріх. У раю вони були цілком щасливі і нічого їм не бракувало. В раю вони не були вбогі; мали всього подостатком. Коли ж учинили гріх, за кару дістали тяжку працю, недостатки, терпіння і смерть. Не можемо завернути до стану перед гріхом, тому й не можна нині цілковито позбутися кар за гріх. На це вказують і слова Христа: «Бідних бо ви важди маєте з собою» (Марко 14, 7).

БАГАТІ Й БІДНІ

Тут приходить на думку питання: як уже так, то чому не всі, а лише якась частина людей має недостатки, а друга частина має всього подостатком?

Ніхто не має всього подостатком. «А хто ж такий краще мається? Певно, що той, хто може щось ради Бога перетерпіти. Не один слабий і немічний каже: дивись, яке щасливе життя веде ця людина! Яка вона багата, яка велика, яка великоможна та високодостойна! Але ти глянь на небесні добра, а побачиш, що всі ті дочасні речі — ніщо; та що вони дуже непевні і тим прикріші, що ніколи не можна їх мати без клопоти і страху» („Насл. Христа", кн. I, розд. 22).

Те, що ми знаємо про інших, про «багатих», ще не доказ, що вони вповні щасливі, вдоволені.

«Хто такий має все по своїй волі? Ані я, ані ти, ані ніхто інший на землі. Нема на світі нікого без якоїнебудь журби або скрути, чи то він володар чи папа» (Насл. Христа", кн. I, розд. 22).

Де цьому причина? Поперше, заможні бувають дуже часто ненаситні. Нам здається, що вони мають подостатком, але вони невдоволені, бо їм замало, хочуть більше!

Подруге, матеріяльне добро може бути заплатою за їхні деякі добрі діла, зроблені на цьому світі. Кожна людина колись щось у житті зробить доброго (хоч би лиш раз добре, як дитина, помолився!). Як пізніше так живе, що після смерти Господь не може її нагородити, бо зле жила все життя, то Бог нагороджує тут, на землі за ті малі добрі діла, бо Він найсправедливіший і не лишає навіть найменшого добра ненагородженого.

«Горе багатим», бо те багатство може бути їхнім єдиним «дочасним щастям».

Кожний зробить щось таке, що Богові немиле. Але не таке воно велике, щоб за нього карати пеклом, але є злом, що треба покарати. Отож Господь карає тут на землі, щоб не карати у вічності!

Потретє, тут є Божа мудрість, що вміє обернути зло на добро. Бог дає багатим змогу робити добро, а щоб було кому, тому є потребуючі.

БОГ ПАМ'ЯТАЄ

Про бідних Бог завжди пам'ятає. А щоб їх піддержати на дусі, Він сам родився в біді, жив у біді («птахи мають гнізда, лиси мають нори, а Син Чоловічий не має де голови приклонити»), помер у біді і навіть був похований у чужому гробі!

«Від хвилі мого різдва аж до смерти на хресті, ніколи не бракувало мені ні терпіння, ні болю. Зазнав я великого недостатку в дочасних потребах; наслухався не раз чимало скарг на себе, лагідно перетерпів зневаги і наруги; за добродійства платили мені невдякою, за чуда хулою, за науку доганою» („Насл. Христа", кн. III, розд. 17).

«Сину, того маєш триматися, коли хочеш жити зо мною. Маєш бути злиденним і вбогим, як і достатнім та багатим» („Насл. Христа", кн. III, розд. 17).

Убогість спам'ятовує людину і звертає її думки до Бога. Бо деякі люди, хоч вони тяжкою працею чи жебраниною ледве роздобудуть те, що їм конче потрібне, так дуже до цього життя прив'язуються, що зовсім і не дбали б за царство небесне, коли б тільки могли тут вічно жити» („Насл. Христа", кн. I, розд. 22).

Виходить, що убогість має в Бога інший зміст, як у людей. Убозтво — то не щось зле саме собою (як, приміром, гріх); убозтво має ціль ушляхетнювати серце вбогої людини і тієї, яка має супроти неї обов'язок справедливости помогти їй.

А втім, «не довго тут гаруватимеш і не завсіди пригнітатимуть тебе болі. Підожди трохи, а хутко побачиш кінець лиха. Прийде одна така година, коли скінчиться ввесь труд і клопіт» („Наслід. Христа"). «Не бійся нічого, що маєш витерпіти. Будь вірний до смерти, і дам тобі вінець життя» (Окровення 2, 10).

«Найсолодший і наймиліший Ісусе! Дай мені найти впокій тільки в Тобі, а не в якомусь сотворінні. Не в якому гаразді і красі, не в якій славі й честі, не в якій могучості й достойності, не в якому знанні і бистроумності. Не в якому багатстві і мистецтві, не в якій радості й веселості, не в якому розголосі і хвальбі, не в якій солодості і потісі. Не в якій сподіванці, не в якій заслузі і бажанні. Не в яких дарах і добрах, що можеш дати і в душу влити, не в яких веселощах і в щасті, що їх тільки серце зможе збагнути і відчути. Нарешті ні в ангелах, ні архангелах, і не в усіх небесних силах, не в усім тім, що видиме й невидиме, та й не в усім тім, що не є Тобою, мій Боже!» („Насл. Христа", кн. III, розд. 21).

З ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО

У західноукраїнському місті Івано-Франківському (кол. Станиславів) збудовано дев'ятиповерховий будинок. Це вже шостий високий будинок, що їх споруджено останнім часом. Незабаром «виростуть сім дев'ятиповерхових будинків, а в районі Вовчинця здіймуться в небо 16-поверхові будинки», повідомляє київська «Радянська Україна».

На річкою Бистрицею Солотвинською пляную͏ть будувати висотні споруди, але це станеться «через кілька років».

САСКАТУН — ОСІДОК ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНЦІВ-КАТОЛИКІВ

НОВІ ПРОВІДНИКИ: В. ПОДОЛЮК, Д-Р ПОТОЦЬКА, Д-Р СТАДНИК, Д. БОДНАР

Головою Централі українців-католиків Канади є п. В. Подолюк; головою крайової управи ЛУКЖ — д-р Ст. Потоцька, БУК — д-р М. Стадник, УКЮ — п. Д. Боднар.

На найближчі три роки осідком Централі буде Саскатун.

Президія 10 крайового з'їзду українців-католиків оголосила такий офіційний комунікат:

«У днях 30 червня і 1, 2, 3, 4 липня 1971 р. готелі «Кінг Едвард» у Торонті відбувся дуже успішний, 10-ий з черги конгрес українців-католиків Канади, який проходив під гаслом «За Києво-галицький патріярхат для Української Католицької Церкви». Конгресом проводила президія у складі: інж. О. Клюфас — голова, д-р М. Снігурович — заступник голови, В. Дідюк і Т. Баран — секретарі.

Бл. 500 осіб — делегатів і гостей — були учасниками конгресових з'їздів Братства українців-католиків (БУК), Ліги українських католицьких жінок (ЛУКЖ), Українського католицького юнацтва (УКЮ). Сум через неприсутність між нами Його Блаженства верховного архиєпископа й кардинала Йосифа перемінився у велику радість, коли конгрес прослухав живе слово, передане спеціяльно для конгресу Його Блаженством, на магнетофонній стрічці, у якому підкреслено велику працю католицьких організацій у Канаді та передано привіт і благословення.

Активну участь у конгресі брали всі Високопреосвященні Владики: Ніл, Ісидор, Андрій під проводом Високопреосвященного митрополита Максима, які теж виголосили відповідні до часу і обставин гарні промови.

По вислуханні звітів уступаючих крайових управ проведено активну і ділову дискусію над ними і окремими доповідями-панелями, уділено абсолюторію уступаючим управам та обрано нові.

Висланий Його Блаженству верховному архиєпископові й кардиналові Йосифові конгресовий привіт, крім щирої подяки, відданости, любови й послуху, запевняв про беззастережну піддержку й працю у змаганях за помісність нашої Церкви.

У рамцях конгресу відбувся бенкет у честь Його Блаженства, на якому головну доповідь «Історичний змаг за патріярхат нашої Церкви» виголосив Високопреосвященний митрополит Максим.

Під час бенкету вшановано з великою подякою і признанням довголітнього творця і голову КУК Всеєв. о. д-р митрата В. Кушніра.

Мистецьку частину конгресу заповнив жіночий квартет «Верховина» під керівництвом п-і О. Глібович.

Головою Централі українців-католиків, яка згідно з ротаційною системою переходить на трирічний час до Саскатунської єпархії, обрано п. В. Подолюка, головою БУК — д-ра М. Стадника, головою ЛУКЖ — д-ра Степанію Потоцьку, головою УКЮ — п. Д. Боднаря.

Як вислід конгресових праць прийнято резолюції у напрямку дальшого посилення організаційно-ідеологічної праці та росту українських католицьких організацій, які під проводом своєї ієрархії у єдності й любові стануть у повній і всебічній піддержці і змаганнях голови нашої Церкви Його Блаженства верховного архиєпископа й кардинала Йосифа, до завершення її Києво-галицьким патріярхом».

Богослуження: липень — серпень

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
18. — Ріно 10; Ройкрафт 3
25. — Ґренд Прері 10; Ксітуан

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
18. — Ґлендон 10 р. (закінчення катехизації дітей).
25. — Бонинвил у церкві в Еншав год. 10 р.

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
25. — Смокі Лейк

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572
18. — Черґіл год. 10
25. — Менлі год. 10
1. серпня — Карвел год. 10
8. — Едсон год. 10

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton
18. — Восток св. Михайла год. 10

25. — Делф год. 10 р.

о. Ол. Захаріясевич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835
18. — Голден год. 8:30; Голденфарми год. 10:30
25. — Голден год. 10:30 співана

о. П. Іванець
6036 - 105 B. St., Edmonton
Ph. 434-8279
18. — Скаро
25. — Ярослав

о. Б. Каричек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593
18. — Річмонд Парк 9; Просперіті 11:30
25. — Атабаска 9; Бойл 11:30
1. серпня — Росінгтон 10
8. — Атабаска 9; Бойл 11:30
15. — Просперіті 9:30; Ню Пайн Крік 12
19. — Річмонд Парк 10 (храмовий празник)
22. — Атабаска 9; Бойл 11:30
28. — Атабаска 10 (храмовий празник).
29. — Фрейнс 10

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890
18. — Моркемб 8:30; Мирнам 10

25. — Ллойдмінстер 10

о. М. Мартинюк
12204 - 113 Ave., Edmonton
18. — Кемровз 9; Равнд Гіл 11.

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952
18. — Редвотер 9; Вог 10:30 (наука дітей у тім тижні)
25. (храм - празник) — Редвотер 10 р.

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
18. — Спедден

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
18. — Ренфурлі 10 рано (храм)
1. серпня — Левой 10 р.
8. — Ренфурлі 10 р.
15. — Іннісфрі місто 10 р.
19. — Іннісфрі 10 ренч 10 р.
22. — Іннісфрі 11 ренч 10 р.
28. — Менвіл 10 р.
29. — Іннісфрі 10 ренч 10 р.
Від 1 до 7 серпня катехизм дітей у Левой.

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent
18. — Дервент 8:30; Верміліон 10:30 (празник).
25. — Дервент 10:30

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
18. — Норт Батлефорд; год. 3 попол. Медовлейк
25. — Витків

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
18. — Пітерсон 10
25. — Гаврилюки

о. В. Фляк і о. Д. Сайко
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306
18. — Кадворт і Леніґен 9; Гамболдт і Дана 11
25. — Кадворт і Гамболдт 9; Бруно і Твей 11

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
18. — Вакав 10 год.
25. — Вакав 10; Сокаль 11:30

БРИТАНСЬКА КОЛЮМБІЯ

о. І. Макух
Victoria, B.C., Ph. 384-2292
1112 Caledonia Ave.
18. — Порт Алберні 9-10:30 р.
25. — Вікторія 9 р.

ЦЕРКОВНІ СВЯТА
Юліянський календар:

18 липня. Шоста неділя Голос 5

25 липня. Сьома неділя Голос 6

Григоріянський календар:

18 липня. Сьома неділя. Голос 6

25 липня. Восьма неділя. Голос 7

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company
10702 - 101 St., Edmonton

Найбільша в Едмонтоні й одинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з ґраніту й мармуру до огляданя в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, ґраніту й брондзи. Написи на пам'ятниках даром та дарова достава. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 25% опусту від нормальної ціни.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИЙ ЗАКЛАД

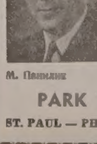

★ найнижча ціна найкраща обслуга

ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС З ДОВІР'ЯМ ★

М. Паньлик — управителі — М. Пасенко

PARK DALE FUNERAL HOME

ST. PAUL — PHONE 645-3902 — ELK POINT — RADWAY

†

Ділимося сумною вісткою з нашими приятелями та знайомими, що в суботу, 10 липня, в Принс Джордж, Бр. К., упокоївся в Бозі

бл. п. Теодор ҐАЛЯРНИК,

родом з Ямниці, Івано-Франківської области, Україна, проживши 83 роки.

Похорон відбудеться в суботу, 17 липня, з катедральної церкви св. Володимира і Ольги у Вінніпезі о 9-ій год. ранку на цвинтар Всіх Святих.

Євдокія, дружина
о. Василь, син

The Alberta Government

CITIZENS' ADVISORY BOARD

. . . "призначена на те, щоб розглядати справи провінційної юрисдикції, зв'язані з рекомендаціями королівської комісії про положення жінок у Канаді . . . й повідомляти про те уряд" . . .

ПРОСИТЬ ПРО ЛИСТИ АБО КОРОТКІ МЕМОРІЯЛИ

Всі внески будуть дбайливо розкляненi, щоб докладно передати бажання та застереження албертців до звіту комісії.

Початковий реченець для внесків — 30 вересня 1971.

Внески шліть до:
Citizen's Advisory Board,
Citizen's Alberta Women's Bureau,
c/o Alberta Women's Bureau,
204 Legislative Building,
Edmonton, Alberta.

PROVINCE OF ALBERTA
ALBERTA WOMEN'S BUREAU

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta

Телефон 422-5708 Telephone

Second class mail registration number 1035.

ЛУКЖ ДАЄ ДОБРИЙ ПРИКЛАД

Ліга українських католицьких жінок (ЛУКЖ) одержала подяку за влаштування виставки української літератури для дітей. Виставка була гарна, а приклад ЛУКЖ — ще кращий.

У повідомленні Об'єднання працівників літератури для дітей і молоді (ОПЛДМ), присланому з Торонта, кажеться: «Управа ОПЛДМ глибоко радіє виявом особливої уваги Ліги українських католицьких жінок до справи виховання української дитини засобами рідної української, християнсько-національної літератури, у глибокому переконанні, що за її великим прикладом підуть усі наші жіночі та інші, особливо молодечі організації, та всі наші рідні школи, бо рідне слово в рідній літературі дітям-молоді — це основа нашого християнсько-національного виховання, а з цим і нашого майбутнього».

В час крайового з'їзду ЛУКЖ у Торонті була відкрита виставка української народної ноші і сучасної нашої літератури для дітей. Виставку відкрив онтарійський провінційний секретар та міністер громадянських справ Іван Яремко. Слово про важливу ролю рідної дитячої літератури сказала п-і Ол. Росляк з Едмонтону, культурно-освітня референтка крайової управи ЛУКЖ.

«Виставку влаштували п-і Росляк з Едмонтону й п-і Винницька з Торонта зі справжнім смаком, вклавши в неї багато праці й часу. Виставка показала численні розкішні видання для дітей і молоді, а відповідні написи, афіші та карти — побільшення віньєт найкращих книжок і дитячого журналу «Веселка» приманювали око численних присутніх», пишуть з Торонта.

«Влаштування цієї прекрасної виставки — це велике діло. Воно зобов'язує управу ОПЛДМ висловити велике признання та подяку крайовій управі ЛУКЖ, а особливо пані О. Росляк, яка в останніх роках улаштувала в Алберті п'ятдесят виставок нашої дитячої літератури з одночасним продажем книжок матерям та дітям».

«Окрема подяка належиться теж редакції журналу «Наша дорога», органу ЛУКЖ, яка справі рідної книжки дітям присвячує в журналі особливу увагу».

Приємно дізнатися, що видавці української дитячої літератури не тільки висловлюють признання Лізі українських католицьких жінок, а й ставлять її за приклад іншим.

Якось треба нам вийти з зачарованого кола: наші діти не читають українських книжок, бо не знають мови; а мови не знають, бо не читають українських книжок.

Чи є вихід? Приклад ЛУКЖ показує, що є. Треба більше тих, що йдуть за цим прикладом.

ЩО ДІЄТЬСЯ З СИЛЬНИМ КОНЕМ?

Найсильнішу країну світу — ЗДА — охоплює прочуття безсильної даремности. Прочуття чи, може, й почуття?

Стюарт Алсоп, визначний вашінгтонський репортер, дивлячись на розгубленість багатьох американських провідників, пригадує похмуре провіщення, яке він чув від Черчіла. Це був 1948 рік. Починалася холодна війна. Черчіл, програвши у виборах 1945 року, був тоді приватним політичним спостерігачем. Розмовляв з американським журналістом свобідно.

На відміну від Гітлера, який Америки не знав і через це недооцінював, Черчіл дуже добре знав і належно доцінював американську потугу. А все ж він здивував американського журналіста. «Америка!» — буркнув Черчіл. «Велика й могутня країна, що, як сильний кінь, тягне за собою решту світу до миру й добробуту. Та чи видержить?»

Так, відповів рішуче Алсоп. Він був здивований недовір'ям старого Черчіла. «Тепер, — каже Алсоп, покинувши давній свій оптимізм, — я б відповів майже так само рішуче: ні».

Провідні люди Вашінгтону, твердить Алсоп, не тільки втомлені ролею світового опікуна чи поліцая; вони вже бачать небезпеку в тому, що Америка є світовою потугою ч. 1. Якби можна вернутися до давнього американського ізоляціонізму! Таке бажання є. Але це тільки бажання. Його паралізує ясна свідомість, що поворот до колишнього ізоляціонізму неможливий.

Згадуючи Черчіла й перевищуючи його в критичній похмурності, Алсоп каже: «Є в американському житті й думці дивна м'якість, якась таємна розкислість, проти якої, може, й ліку немає». Трохи неясна ця діягноза хвороби сильного американського коня. Чи Черчіл сказав би більше, що з тим конем діється?

«Повна Тора» коли буде повна?

В Ізраїлі незабаром вийде з друку 25-ий, а потім 24-ий том великого коментаря «Тора Шелема» (Повна Тора).

Рабин Менахем Мендель Кашер, родом з Польщі, загадав зібрати з жидівської традиції всі пояснення до Тори (П'ятьох книг Мойсеєвих). Перший том появився 1927 року. Усіх томів, за первісним пляном, мало бути 30. Тепер уже є 23 томи.

До кінця ще дуже далеко. Невідомо, коли «Повна Тора» буде повна.

Коментар подає всі матеріяли аж до кінця доби Талмуду (VI сторіччя після Христа).

У різних бібліотеках світу є ще неопубліковані рукописи. Деякі були досі невідомі.

Після другої світової війни еспанський священик А. Діес Мачо знайшов у Ватиканській бібліотеці повний рукопис Єрусалимського тарґуму (Тарґум Єрушалмі), з якого були відомі тільки фрагменти. Діес Мачо видав цю знахідку і дозволив рабинові Кашерові користуватися нею.

Кашер, якому тепер 76 років, безупинно працює щодня. Він має багатьох помічників.

Степаненко в Европі

Професор Микола Степаненко, віцепрезидент УНР в екзилі, виїхав до Европи. Він був у Швайцарії, Італії, Австрії й Німеччині, де мав зустрічі з різними політичними діячами.

У Римі він відвідав українські установи.

На цю пору УРДПартія має дві фракції; провідником однієї з них є М. Степаненко. Він живе в ЗДА.

«БЕЗПРЕЦЕДЕНТНИЙ ВИПАДОК У ВСЬОМУ СВІТІ»

ПИСЬМЕННИК ПИШЕ ЛИСТА КИЇВСЬКОМУ МІНІСТРОВІ ОСВІТИ

Чи є в світі міністер освіти, що не знав би рідної мови?

У всьому світі такого міністра не знайти — за винятком Києва.

Київський міністер освіти Удовиченко не тільки не знає як слід української мови; він зі своєю українсько-російською мішаниною ще й виступає перед людьми, навіть на телебаченні.

Письменник Борис Антоненко-Давидович назвав це: «безпрецедентний випадок не тільки в республіках Радянського Союзу, а й у всьому цивілізованому світі».

Одержавши від однієї жінки листівку з критикою мови міністра освіти, Антоненко-Давидович післав міністрові і листівку, і свого листа.

ЛИСТ. «Шановний міністре освіти УРСР тов. Удовиченко!

Не будучи з Вами знайомий, я не зважився б турбувати Вас цим листом, якби до цього не спонукало б мене почуття громадянського обов'язку. Серед новорічних привітань я одержав листівку, де автор, пишучи, що читає мою останню книжку «Як ми говоримо», зазначає: «Читаю і вчуся, а коли пишу оці рядки, то рука дрижить, щоб не зробити помилки. Боюся незнання, строгого й вимогливого вчителя. Та мені, невігласові, можна простити, а от незнання української мови не можна простити такій фігурі, як міністер освіти Удовиченко, що його виступ на телебаченні слухала на тому тижні. Страшно подумати: і «сємдесят і восємдесят» і т.д.

Щоб Ви не подумали, що я вдаюся до інсинуації, додаю до свого листа й цю привітальну листівку, хоч як мені й шкода її втрачати. Справді страшно подумати, що сам міністер освіти, з мови якого беруть приклад учителі й учні, сам говорить мало що не суржиком!... Безпецендентний випадок не тільки в республіках Радянського Союзу, а й у всьому цивілізованому світі . . .

І пригадалось мені, що 1969 року, Ви, навіть не прочитавши тоді ще мого машинопису, заборонили видавництву «Радянська школа» видати мою книжку «Як ми говоримо». На цьому ділі я виграв, бо книжку видало в-во «Радянський письменник» і я за неї одержав удвічі більший гонорар, ніж заплатила б мені «Радянська школа», а от Ви, міністре освіти, програли, бо, як свідчить практика Ваших виступів, саме Ви найбільше потребуєте цієї моєї книжки, щоб хоч трохи підвищити до належного пристойного рівня свою власну мову.

Пишу це Вам не на докір, а для Вашої ж користи, щоб Ви не забували, що серед слухачів Ваших прилюдних виступів є ще чимало людей, яким не байдуже, чи наш міністер освіти, як і належить йому, дбає за дальший розвиток української культури, а з нею освіти й мови, чи, ставши на шлях щонайшвидшої ліквідації того всього, надумав привселюдно паплюжити мову Шевченка, Франка й Лесі Українки, тим самим ганьблячи насамперед самого себе.

Повірте мені, що пишу Вам ці слова не з саркастичною зловтіхою, а лиш тому, що й досі, на схилі свого віку, не втратив віри в людину, якій ні посада, ні вік не повинні стояти на перешкоді, щоб виправляти саму себе й самовдосконалюватися.

Якщо б Вам забажалося (на що я найменше сподіваюсь) будь-коли поговорити на ці делікатні теми зі мною особисто, я завжди до Ваших послуг.

Моя адреса: Київ — 30, вулиця Леніна, 68, квартира 24, телефон: 24-51-95.

Незнайомий, але відомий Вам Б. Антоненко-Давидович.

ПС.: Як би я хотів, щоб Ви, чи то порядком скарги на мене, чи як там зручніше Вам, вдалися з моїм листом до котрогось із керівних товаришів у ЦК КПУ! Може, хоч вони нагадають Вам слова першого секретаря ЦК КПУ П. Ю. Шелеста, що їх він сказав на V з'їзді письменників України: «Треба бережливо, з повагою ставитися до нашої рідної, чудової української мови. Це наш скарб, велика спадщина, яку кожний з нас і в першу чергу ви, письменники, повинні берегти й розвивати».

Як бачите, ми, письменники, в тому числі і я, що написав книжку «Як ми говоримо», виконуємо сумлінно заклик секретаря ЦК КПУ, а от у Вашій практиці, на жаль, цього не видно, а Шелестові слова стосуються однаковою мірою і Вас, товаришу міністре освіти».

Цей лист, написаний у січні ц.р., ходить у відписах по Україні. Паризьке «УСлово», публікуючи текст, зазначило, що робить це «без відома Бориса Антоненка-Давидовича».

В НЕЛАСЦІ. Антоненко-Давидович був репресований. Вернувшися в Україну, взявся продовжувати літературну працю. Багато уваги й часу присвячував українській мові. Його мовні статті й нотатки знаходили широкий відгомін. Торік появилася його книжка «Як ми говоримо». Додатковий тираж мав бути 50,000.

«Обіцяного додаткового тиражу так і не буде», — написав він в іншому листі. «Чому? Видимо, за погану суспільну поведінку автора й за шкідливість цієї думки, на думку Білодіда та інших білодідьків».

На процес Валетина Мороза, що відбувся в Івано-Франківському, викликали теж Антоненка-Давидовича. Він покликаючись на конституцію і закони Совєтського Союзу, відмовився давати свідчення на закритому суді. Голові суду сказав: «Не хочу, щоб мої нащадки судили мене разом з вами за те, що я взяв участь у незаконному ділі».

В іншому листі, що теж ходить у відписах «самовидаву», Антоненко-Давидович каже, що його речей тепер не приймають до друку. «Ну, що ж, доведеться писати „для вічности", відкладаючи написане в папку «Як умру, то почитайте».

ОПЕРА В ЧЕРНІВЦЯХ

У Чернівцях наприкінці червня з великим успіхом поставили оперу Шарля-Франсуа Гуно «Фавст». Чернівці не мають професійного оперного театру; там є «народний оперний театр». Акторами, співаками й музиками є місцеві вчителі, лікарі, різні працівники та робітники.

Вісім років папства Павла VI

ЩО ПАПА РОБИТЬ КОЖНОГО ДНЯ?

Папа Павло VI закінчив восьмий рік свого вселенського архиєрейства. Він просив усіх католиків молитися за нього, щоб гідно міг виконувати «доручене йому пастирське завдання супроти всього Христового стада».

Павло VI, натупник Івана XXIII, був вибраний на папу 20 червня 1963.

З нагоди восьмої річниці ватиканська влада дозволила репортерові італійського журналу «Одджі» оглянути мешкання Павла VI та розмовляти з деякими його співпрацівниками.

Як виглядає типовий день теперішнього папи?

Він устає щодня о 6.30. Після молитви починає Службу Божу о 7.30. Деколи ще залишається на Літургію, яку служить один з його секретарів.

Сніданя їсть зі своїми секретарями: кава з молоком, хліб з маслом і мармелядою.

Після сніданку папа переглядає деякі газети: закордонні та італійські. Батько папи був редактором католицької газети «Іль Чіттадіно ді Бреша»; можливо, й через це Павло VI приділяє багато уваги пресі. З італійських газет він завжди слідкує за туринською газетою „Ля Стампа".

Після газет — час на листи. Це триває до десятої години. Тоді папа виходить зі свого мешкання і віндою їде до своєї бібліотеки (один поверх нижче). Там уже чекає довга черга відвідувачів (кардиналів, єпископів, священиків, мирян).

Приватні авдієнції в папи на цю пору куди простіші, ніж бували колись.

Обідня перекуска — о 1.30. Здебільшого теперішній папа їсть з котримсь зі своїх секретарів. Павло VI досить часто запрошує когось з єпископів чи приятелів, з якими раніш мав розмову. Якщо є гість, на столі, крім перекуски, з'являється теж десерт і вино.

У папській кухні працюють чотири черниці.

Після перекуски Павло VI спить одну годину. Пополудневий відпочинок, кажуть, додає йому сили. Папі — 73 роки.

О четвертій годині папа йде до своєї молитовниці, де проказує Часослов. Після молитви виходить на терасу. Потім п'є каву (міцне італійське еспрессо).

Тепер — далі праця аж до 8:30 веч. Тоді вмикають телевізор, і Павло VI слідкує за подіями дня.

Після вечері (юшка, сир, овочі) папа любить послухати музики з платівок. Його улюблені композитори Бах, Бетговен і Брамс. Проте Павло VI часто слухає не тільки «улюблених». Деколи бере до рук якийсь твір літератури.

О 11.30 — вечірні молитви в молитовниці. Після цього, замість іти до ліжка, Павло VI , серед нічної тишини, починає працю над промовами, документами тощо.

Опівночі гаснуть світла у Ватикані. Світло видно тільки у вікні папської спальні. Деколи воно гасне аж після другої години.

Про людину, що живе щасливо й безжурно, колись в Італії казали: «живеться йому, як папі». Ця приказка давно вже забута.

ХРУЩОВ НЕ ТЕРПИТЬ ЖИДІВ:

«Кримська справа»

«Кримська справа» не є вигадкою, а фактом, однак Хрущов говорить тепер не те, що він казав раніш. Таку оцінку дає Шімон Редліх, рецензент єрусалимської газети «Пост» (29 червня).

Наприкінці другої світової війни група совєтських жидів, членів Жидівського антифашистського комітету, випрацювала плян створити жидівську совєтську республіку на Криму, звідки Сталін виселив татарів.

Головою того комітету з доручення Сталіна був актор Шломо Міхоелс.

Плян кримської справи був формально пред'явлений Сталінові, який відкинув цей проєкт, бачачи в ньому загрозу для СССР на випадок війни.

Про це Хрущов говорить у спогадах, виданих недавно за кордоном. Він теж уболіває над жидівськими жертвами, яких Сталін казав арештувати чи й убити.

Насправді, Хрущов не терпів жидів. Він уповні погоджувався зі Сталіном щодо кримської справи, каже Ш. Редліх. Він наводить розмову Хрущова з канадським комуністом Дж. Салсберґом (той після цього покинув комуністичну партію), інтерв'ю Хрущова в паризькому Фіґаро (1958) та інші відомості.

Приїхав до Варшави на похорон Берута, Хрущов нарікав: «Між вашими провідниками багато людей з прізвищами, що закінчуються -скі (жиди зміняли свої прізвища на чисто польські), але Абрамовіч завжди буде Абрамовіч».

Телевізія як засіб русифікації

У всьому Совєтському Союзі є на цю пору бл. 800 телевізійних станцій. Головною мовою всіх є мова російська, каже В. Верига, автор статті в останньому числі журналу «Юкрейнісн Квортерлі».

Верига зібрав дані на підставі совєтських даних (офіційні інформації, програми телебачення тощо).

В Україні бл. чотирьох мільйонів людей мають телевізори. Звідти вони мало чують українську мову або взагалі не чують.

Досить багато часу українській мові дає львівська телевізійна станція. У Києві є дві програми. Українська мова там ніколи не виходить поза 30% часу щоденної програми; деколи має тільки 9%.

В Одесі й Харкові та інших східноукраїнських містах всі телевізійні програми йдуть російською мовою за дрібними винятками або й без винятків.

Російська мова всевладно панує також у програмах балтійських країн та Молдавії.

МОЛИТВА БОЖОГО СЛУГИ АНДРІЯ ЗА БОЖУ МУДРІСТЬ

Мудрість убогости

о. Микола ДЯДЬО

«І дай мені мудрість убожества, щоб я ніколи не оцінював дібр інакше, як відповідно до їх дійсної вартости».

Всі добра мають вартість, бо їх сотворив Господь. Та часто люди надають їм іншу вартість, як їм її дав Бог, і тому постають непорозуміння. Буває, що люди перебільшують вартість, то знов її применшують. Буває також, що й Творцеві люди дають свою оцінку, та в тому випадку, звичайно, применшують Божу велич!

Божий слуга Андрій молиться про мудрість, про яку, на жаль, мало людей просить. Він просить про мудрість пізнання правдивої вартости сотворених дібр, а за цим про правдиву оцінку їх вартости. Всі, направду всі, непорозуміння між людьми і Богом, приходять саме тому, що особи і речі, духові й матеріяльні речі, мають інакшу вартість у Бога, а інакшу вартість надають їм люди.

Де люди надають особі чи речі більшої вартости, як її дає Господь, вони грішать, бо переціюють дане створіння і відповідно до своєї оцінки трактують; де ж люди недооцінюють сотворені речі, теж грішать, бо відбирають речам вартість, яку їм Господь надав.

Нам, людям, тяжко самим пізнати дійсну вартість сотвореного; тому треба просити про мудрість правдивої оцінки.

«Дай мені, Господи, знати те, що треба знати; любити те, що треба любити; хвалити те, що Тобі найбільше до вподоби; цінити те, що Тобі дороге; ганити те, що в Твоїх очах погане. Не дай, щоб я судив по поверхному погляду очей, ані не рішав з поговору недосвідчених людей. А ле дай, щоб я правдивим судом рішав про речі видимі і духовні справи, а над усе, щоб я заєдно доходив того, чого Твоя воля бажає» («Наслідування Христа» кн. III. розділ 50).

Хто не посідає великої кількости сотворених речей, того світ називає убогим. З досвіду знаємо, що світ, у загальному, переціює вартість сотворених речей і для їх набуття посвячує більше часу і зусиль, ніж вони на це заслуговують. Тому Божий слуга Андрій просить про мудрість убогости, щоб та убогість ані його «не принижувала», ані не пригноблювала, ані не робила в очах людей «лінивим»; щоб умів і знав, скільки часу й сили присвячувати кожній речі згідно з її дійсною вартістю. А дійсна та вартість, що її сотворінням надав при сотворенні Господь.

ЗАВДАННЯ ЦЕРКВИ

На цей час багато католицьких священиків, передусім молодших, вважають, що Церква в минулому замало інтересувалася бідою в світі. Саме тому, кажуть вони, ми втратили величезні маси людей, що їх облудними гаслами втягнули до свого табору вороги Бога і релігії. Тих «гнаних і голодних» вони закликали «повстати» і боритися за поліпшення своєї долі під їхнім проводом, під їхніми прапорами, як члени їхньої партії.

В тому є багато правди; але не все, що новітні священики — суспільні працівники, говорять і роблять, є на 100% правдивим і правильним. Деякі з них, і то не лише католицькі, а й інші духовники, впадають у другу крайність.

Замість ставити на першому місці те, що Христос поставив: прославу Бога і спасіння людських душ, вони ставлять боротьбу з убогістю, соціяльні справи, навіть справи тіла!

Церкву заснував Христос щоб прославляла Бога, помагала людям прославляти Бога і спасти свої душі. Матеріяльна поміч включена в Христовій науці, але вона стоїть на дальшому місці.

«Не личить нам лишити слово Боже і при столах служити. Нагледіть собі, отже, з-поміж вас, брати, сімох мужів доброї слави, повних Духа та мудрости, а ми їх поставимо для цієї служби; самі ж ми будемо пильно перебувати у молитві і служінні слова» (Діяння 6, 2-4).

Для навчаючої Церкви молитва і служіння слова — на першому місці, а харитативна служба, також при церкві, але доручена мирянам (у Діяннях диконам). Робити з Церкви допомогову установу, а священиків — урядниками тієї установи — це суперечить волі і намірові Христа. Ісус Христос передусім навчав, а лише час від часу помагав, уздоровляв, виганяв бісів, кормив хлібом і рибою, воскрешав. І робив Він це передусім, щоб доказати своє Боже післаництво. Він післав апостолів: „Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи: християнь

(закінчення на 5 стор.)

АЛБЕРТСЬКИЙ ЗАКОН ПРО ПРАВА ЛЮДИНИ ПОШИРЕНО

Від 1 липня увійшли в силу поправки до закону про права людини, який досі забороняв дискримінацію з причини расової приналежности, кольору шкіри, віровизнання, походження чи місця уродження при набиранні на працю, в найманні публічного приміщення, в публічній обслузі та винайманні приміщення; тепер, крім того, забороняє дискримінацію в публічній обслузі та при винаймі приміщення з причини статевої приналежности і в прийманні на працю з причини статевої приналежности, подружнього стану і віку (при чому вік розуміється між 40 та 65 роком життя).

По дальші інформації звертайтеся до

The Human Rights Branch,
Alberta Department of Labour
1007 I.B.M. Building,
10808 - 99th Avenue,
Edmonton 6, Alberta.

Вісті з Саскатунської єпархії

НОВІ ЦЕРКВИ

ПОРКЮПАЙН ПЛЕЙН

Поркюпайн Плейн є одною з найдальше висунених на північ округ нашої Єпархії. Минулого року парафія в Поркюпайн Плейн купила гарну, окружену деревами площу, що виглядає неначе парк. Після того розпочато будову церкви. При будові багато робіт виконали самі вірні під проводом майстра, жертвуючи чимало годин даровоі

праці. Тепер будова церкви вже на закінченні. Церква, величиною 80x40 стіп, має просторий підвал, в якому буде влаштована заля для переводження різних підприємств. Церква збудована з дерева, має на переді три бані, як видно на світлині. Патронами церкви є св. Верховні Апостоли Петро й Павло.

Від Великого Посту в церкві служаться вже всі богослужби. До посилення організаційного життя в парафії та будови церкви причинилася дуже багато теперішна управа парафії, а зокрема п. Е. Тисовський та його дружина. Вони обоє вчителюють у містечку Поркюпайн Плейн. Вони вклали дуже багато труду й плянування при будові нової церкви. Дай, Боже, нашому народові якнайбільше таких щирих та відданих парафіян-працівників. Парохом у Поркюпайн Плейн є о. В. Костюк.

САСКАТУН - САТЕРЛЕНД

В неділю, 16 травня Преосв. Кир Андрей в сослуженні саскатунського духовенства, представників єпархіяльних організацій та багатьох вірних поблагословив площу та викопав першу лопату землі під будову нової церкви на передмісті Саскатуну-Сатерленд.

Продовж минулих 10 років вірні цеї парафії користувались малою, старою церквою, що її купили від католиків латинського обряду. Але невелика, а до того стара, церква виявилася неможливо для дальшої відправи богослужб. Тому треба було подумати про будову нової церкви.

Вже слідуючого дня, після благословення площі, розпочато будову церкви. Розмір церкви: 77x40 стіп, з підвалом, де буде парафіяльна заля. Церква збудована в основі з дерева, назовні буде покрита цеглою, напереді будуть дві бані. Церкву будує контрактор. Парафіяни, у вільному часі, будуть викінчувати церкву в середині. Є надія, що в осені можна буде користуватися церквою та залею. Парохом церкви, що є посвячена Успенню Пресвятої Богородиці, є о. І. Ворона.

РІДЖАЙНА: ДРУГА УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА

В неділю, 6 червня вечором о. прелат О. Пасічняк, в сослуженні о. Р. Лужного та сусідних оо. парохів, поблагословив площу й викопав першу лопату землі під будову другої української католицької церкви в Ріджайні — ім. св. Атанасія.

В торжестві взяли численну участь парафіяни церкви св. Василія в Ріджайні, а їх хор під управою п. І. Гавдиди звеличив торжество своїм співом. Після благословення церкви відбулося прийняття для учасників торжества в залі сепаратної школи св. Филипа. Господарем прийняття був містоголова парафіяльної управи св. Атанасія п. М. Герасимюк. Церква, положена в північно-західній частині Ріджайни, на розі Мекмурчі авеню й вулиці Шепард, буде мурована в традиційному українському стилі, розміром 170x54 стіп.

Тому, що парафія не має досить грошей на покриття коштів будови цілої церкви, тепер буде збудована лиш її частина, в якій буде каплиця, парафіяльна заля, парафіяльна канцелярія та кімнати для навчання української мови й релігії.

Тому, що місто Ріджайна розбудовується в північно-західному напрямі, є надія, що в тій околиці поселиться й поважне число українців, які збільшать членство парафії, а тим самим й допоможуть скорше закінчити започатковану будову церкви. Тепер парафія має 110 родин. Парохом є о. Р. Лужний.

ГАМБОЛДТ: ПАРАФІЯЛЬНА РЕЗИДЕНЦІЯ

Перед кількома тижнями вірні парафії Гамболдт розпочали будову гарної та просторної резиденції для свого о. пароха. Робота йде скорим темпом й будова буде незабаром закінчена. Резиденція положена поблизу церкви, при головній дорозі..

ГОЛОС МАЄ МЕЙОР ЕДМОНТОНУ

ТАЙЛЕНД, Л. Д. РІЛЬ ТА ЖІНОЧИЙ З'ЇЗД

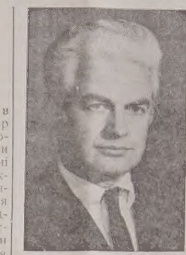

Недавно відвідав мене в мойому бюрі амбасадор країни Тайленду. Він та його дружина запланували свої відвідини в Едмонтоні так, щоб вони припали якраз на той час, як в Едмонтоні відбувалася конвенція Жіночих керівничок підприємств та професіоналісток. Їхні відвідини дали мені нагоду познайомитися з двома чарівними жінками-підприємцями з Тайленду і, що для мене було ще більше цікаве, дало мені нагоду говорити з ними про їхню країну з особливішим підкресленням розвитку освіти в тій країни.

Я цікавлюся справною освіти в Тайленд, бо до того часу, коли я став мейором Едмонтону, я працював у Албертському університеті при проєкті канадського уряду розбудови системи вищої освіти для мешканців Тайленду. Протягом тих років я мав нагоду стрінутися й навчати велике число дітей з країни тайлендського амбасадора.

Відколи я покинув Університет й перебрав обов'язки мейора, я стратив зв'язок із тою чудовою країною. Всежтаки амбасадор міг мене поінформувати, що наш проєкт став у великій пригоді його країні та що він уважає його за найбільш успішну програму допомоги чужоземним країнам, яку він колинебудь бачив на будьякому місці в світі. Канадський уряд та Албертський університет заслугують не велике признання, якщо такий славетний чоловік, як амбасадор Тайленду має таке високе признання для вищезгаданої програми.

* * *

Якось одного вечора мене запрошено до дому п-ва Гордона і Кей Горибі поглянути на старий щоденник, що його писав Луї Ріль в 1885 р. Щоденник є власністю Жепе Р'юм, який купив його недавно на ліцитації в Монреалі. Він є направду неабияким здобутком, якщо йдеться про канадську історію.

Для тих, що необзнайомлені з історією повстання Л. Ріля подаємо його історію.

Луї Ріль народився 1844 р. в Ст. Боніфас, Ассінібія, Ман. Його батько був індіянином, а мати дочкою першої білої жінки, що поселилася на Заході Канади. Він закінчив каледж оо. Сулліціянів у Монреалі, але не хотів бути духовником й повернувся до дому. В тому часі якраз метиси (мішанці, „гефебдриди") воювали за свої права, щоб уряд трактував їх нарівні з індіянами й приділив їм землю, як не зробив для індіян, що дістали свої округи — „резерви".

В 1869 р. метиси вибрали Ріля секретаром своєї організації „Національний комітет метисів", яка створила власний уряд в околиці, де жили метиси й домагалися, щоб їхні поселення та їхній уряд були визнані як окрема провінція Канади. Канадський уряд післав проти метисів військо і Ріль утік з поселень метисів. Але скоро вернувся назад в 1873 р., а відтак 1874 р. був обраний послом до федерального парляменту з округи Провенчер. Але в 1874 р. його викинено з парляменту, а в 1875 р. вигнано з Канади на п'ять років. Він не хотів виїхати і його післано до шпиталя до умово хворих в Квебеку, де він пробув два роки. Тоді він прибрав собі друге ім'я Давид.

В 1878 р. він переїхав до ЗДА, до провінції Монтани, де одружився з метискою й вчив у єзуїтській місійній школі. В 1884 р. канадські метиси із Заходу Канади запросили Ріля, щоб він вертався до Канади й переняв провід у боротьбі метисів за їхні права із федеральним урядом. Ріль вернувся й вів зразу мирну агітацію проти федерального уряду, до якого постійно висилав письма, домагаючися прав для метисів. Але згодом він став дуже напасливим, зірвав із Церквою, створив тимчасовий метиський уряд й шукав порозуміння з індіянами, щоб вони допомагали метисам боротися за їхні права. Вкінці дійшло до збройного повстання метисів проти уряду, який вислав проти метисів військо. Після трьох місячних боїв, урядове військо побило метисів у Баточ, Саск. й Ріль піддався. Його судили в Ріджайні за державну зраду й засудили на кару смерти, яку й виконано. Суд в Ріджайні складався з самих канадців англосаського походження. Ріля пробували боронити тим, що він умово хворий, але Ріль проти того протестував, щоб його вважали за умово хворого.

Суд над Рілем та виконання присуду наробили багато шуму в Квебеку та Онтаріо, де расові та релігійні спори та боротьби були в той час дуже палкі.

До недавна думки відносно Ріля були поділені. Одні вважали його зрадником й уважали, що його зовсім слушно повішено, інші його боронили й вважали, що його повісили неповинно. В наших часах є вже багато голосів, щоб Ріля Реабілітувати. Для метисів Західної Канади Ріль був і завжди залишиться їх героєм й найбільшим політичним діячем в Канаді.

Перед смертю Ріль поєднався з Церквою й був похований на цвинтарі біля церкви в Ст. Боніфас.

Щоденник Ріля писаний рукою надзвичайно гарним письмом. Він переписував його з недоладних записок й у переписуванні вживав

(закінчення на 3 стор.)

• **Совєтського письменника** А. Синявського, засудженого в 1966 р. за друкування проти совєтських книжок у Західній Европі, звільнено з табору праці, але заборонено жити в Москві.

• **В літніх місяцях 76,000** студентів середних та вищих шкіл з України працюють при будові й прокладанні доріг та мостів у різних, переважно північних та східних, областях СССР.

Садочок при парафії св. Василія в Південному Едмонтоні

Садочок при парафії св. Василія в Південному Едмонтоні закінчив четвертий рік свого існування. Провадила його сестра Петронеля Служебниця ПДМ. В першому році їй помагала п-і Софія Курило. Минулого року було в садочку 39 дітей, яких поділено на три групи й вони всі під проводом Сестри Петронелі.

Окрім звичайної, щоденної програми садочка, діти виступали на різних імпрезах, що їх щороку влаштовував садочок. Члени парафії дуже радо приходили на ці імпрези, а батьки дітей із садочка зокрема доцінювали ці діточі виступи.

Першою імпрезою, яку влаштувано на закінчення 1970 та початок 1971 р., 1971 р., був різдвяний концерт. Програма концерту зосереджувалася коло вертепу. В різдвяній виставі виступали: Йосифа Гоменюк в ролі Божої Матері, Давид Приско в ролі св. Йосифа, Бредлі Пиник і Гері Макар в ролі пастушків, Михась Винник, Гері Маґура та Марко Варварук в ролі трьох царів. Усі інші діти, в строях ангелів, творили хор до інсценізації, співаючи коляду „Бог Предвічний". Керин Онеґенорт заграла на скрипці коляду „Свята ніч", а Келвин Кусий, теж на скрипці, коляду „Блимай, блимай, мала зірко". „Мати Божа" співала Божій Дитині пісню „Спи, Ісусе, спи".

В другій частині концерту діти привітали св. о. Николая піснями: „Сипле, сипле сніг" і „О, хто, хто Николая любить". Чотири миголики привезли на сцену повні санчата дарунків і подавали їх св. Николаєві. Маленькі діточки не могли налюбуватися цим „добрим дідусем" — св. Николаєм, що їх щедро обдарував дарунками.

На другий день Різдвяних свят ці найменші парафіяне ходили колядувати. Вони загостили до Преосвящ. Кир Ніла, до пароха церкви св. Василія о. Б. Дрібненького ЧСВВ, до Сестер Служебниць, до своїх родин та до численних домів парафіян св. Василія. Але найважнішими відвидинами була коляда в шпиталі св. Йосифа. Тут, хто лише міг прийти, чи кого могли привезти у кріслі, зібралися в шпитальній залі, де діти садочка повторили цілу інсценізацію Христового Різдва.

Три скрипалі з родини Онгенорт: Андрея, Йоанна і Керин приґравали на скрипках.

У Великодний понеділок діти садочка відвідали наших заслужених піонерів, що проживають в Українському домі пенсіонерів Пресв. Евхаристії в північному Едмонтоні. Перебрані за весняних зайчиків, діти відспівали дві пісні: „Ми маленьк зайчики" і „Ку-ку, ку, ку, чути в ліску". Відтак діти „поскакали" між врадуваних стареньких піонерів, вітаючи їх жвавим „Христос воскрес" та обдаровуючи кожного і кожну образком Воскресения та шоколядовим яйцем. Варто було почути розмови, що їх вели старенькі піонери із дітьми-третім або й четвертим поколінням — в часі дарування й бачити, як зникає між піонерами та малими дітьми велика прогалина поколінь та як в один такт билися українські серця стареньких та маленьких канадських українців... На відході діти заспівали пісню: „О, Мати Маріє, до Тебе ідем".

У п'ятницю, 28 травня, в часі Молебеня до Божої Матері, що його служив о. Орест Слободян ЧСВВ, діти садочка в окремий спосіб звеличали свою Небесну Покровительку. Гарно уставлені, вони йшли процесією до гарно прибраної ікони Божої Матері Неустаючої Помочі й там клали до кришталевої чаші живі золотисті рожі, а відтак уставлялися в живий вінок кругом ікони Пречистої. Як послідна дитина станула в колесі віночка, тоді Кароля Стеблик поклала у стіп Пречистої на білій подушці китицю червоних рож, а діти заспівали: „Прийми цей вінок, о Мати блага, рукою своєю хорони нас від зла, витай, витай, витай, Маріє, витай, витай, витай, Маріє!"

Після прибрання ікони Пречистої Діви, діти садочка зі своєю провідницею Сестрою Петронелею і Сестрою Димитрією.

Здавалося, що заквітчана рожами, окружена маленькими, невинними діточками та їх опікунками-Сестрами Служебницями, Пречиста Діва благословила не лиш тих маленьких дітей, але всіх, що того вечора прийшли на Молебень. Неодна радісна сльоза покотилася по обличчях матери та батьків дітей, як дивилися на своїх маленьких дітей, що стояли так близько своєї Небесної Цариці в своїй рідній церкві. Не диво, що на дальші прохання служителя о. Ореста, всі вірні співали з великим одушевленням: „Пресвята Богородице, спаси нас!"

Свою працю в шкільному році 1970-71 садочок закінчив величавим концертом у честь матерей в неділю, 30 травня. Програма складалася з чотирьох частин: хорової, танцювальної, музичної та деклямацій.

Діти відспівали хором: „Ку-ку, ку, ку, чути в ліску", Ми маленькі зайчики", „Мати доню колисала", „Куми", „Люблю Бога, тата, маму" та „Як то гарно дзвінок грає". Тереса Дайчук відспівала сольо: „Мамо моя люба", а трійка: Катруся Стеблик, Маріянна Мало та Йосиф Гоменюк відспівали пісню „Мама". Маріянна Гнатишин деклямувала вірш „Я маленька доня".

Христофор Царук і Керин Онгенорт відтанцювали „Гопак". Тереса Сторожук і Надія Остшевська „Гонивітер", а 16 п'ятирічних дітей із садочка танець „Козачок".

В музичних точках програми виступали скрипалі: Авреля Калиновська і Келвин Кусий з трьома піснями: „Ку-ку", „Зайчики" і „Алегро". Скрипалі Андрея і Йоанна Онгенорт, при фортепіяновому супроводі їхньої сестрички Керин, відіграли пісню „Де згода в родині".

Ритмічна оркестра під проводом Сестри Петронелі гарно відіграла пісню „Човен хитається".

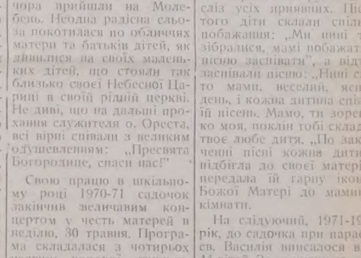

Ритмічна оркестра садочка під диригентурою Сестри Петронелі.

Кінцева пісня: „Боже Отче, глянь на діти, на дрібненькі Твої квіти, світи сонцем і звіздами над малими школярами" зворушила до сліз усіх приявних. Після того діти склали спільне побажання: „Ми нині тут зібралися, мамі побажати і пісню заспівати", а відтак заспівали пісню: „Нині свято мами, веселий, ясний день, і кожна дитина співає їй пісень. Мамо, ти зоренько моя, поклін тобі складає твоє любе дитя. „По закінченні пісні кожна дитина підбігла до своєї матері й передала їй гарну іконку Божої Матері до маминої кімнати.

На слідуючий, 1971-1972 рік, до садочка при парафії св. Василія вписалося вже 44 дітей. За минулих чотири роки в садку було разом 105 дітей. Щорічний зріст числа дітей у садочку найкраще доказує зручний підхід та повну посвяти працю Сестри Петронелі та дбайливу опіку відділу ЛУКЖ св. Василія, що за його почином відкрито в 1967 р. садочок, який гарно розвивається.

Вкінці слід завважити, що Сестра Петронеля виїздить до ЗДА на літний курс ведення дитячих садків, щоб могти познайомитися з найновішими методами ведення дитячих садків та в черговому році ще краще вив'язатися зі свого завдання.

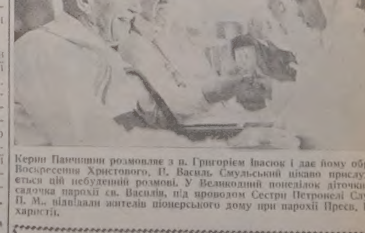

Керин Панчишин розмовляє з п. Григорієм Івасюк і дає йому образ Воскресення Христового. П. Василь Смульський цікаво прислухується цій небуденній розмові. У Великодний понеділок діточки зі садочка парохії св. Василія, під проводом Сестри Петронелі Служ. П. М., відвідали жителів піонерського дому при парохії Пресв. Евхаристії.

Групова Проща до Святої Землі

ВІД 15 ЖОВТНЯ до 4 ЛИСТОПАДА 1971 року

ВІДВІДАЙТЕ:

Єрусалим та інші місця в святій землі
(8 ДНІВ)

А ОКРІМ ТОГО:

РИМ * ЛЮРД * ФАТІМУ * МАДРИД та ЛІСБОН

21 ДНІВ — $1,050.00

З ЕДМОНТОНУ $1,050.00 — З ТОРОНТА $900.00

В ЦІНІ ВКЛЮЧЕНІ: переліт, переїзди з летовища та на оглядини святих місць, готелі (зі сніданням включно; в Єрусалимі повне прохарчування).

Туру вестиме: – о. митрат М. Сопуляк
який побував у всіх тих місцевостях кілька разів

Наше бюро полагоджує справи всяких подорожей.
ЗА БЛИЖЧИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО:
Іван ДОРОСЕВИЧ — Байрон МЕТЕСОН

ПОДОРОЖ ВІДБУДЕТЬСЯ ЛІТАКОМ КАНАДСЬКОЇ ЛІНІЇ СіПіЕр

Astro Travel Service

— IN EDMONTON —
10019 - 103 Ave. Centennial Bldg.
Tel.: 423-2351
Edmonton, Alberta

— IN TORONTO —
2198 Bloor St. W.
Tel.: 766-1118
Toronto 9, Ontario

СМАЧНІ УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ

в час едмонтонської виставки

«КЛОНДАЙК ДЕЙС»

дістанете в кіоску відділу ЛУКЖ Пресв. Евхаристії з північного Едмонтону.

Кіоск приміщений там, де минулого року.

Золотий подружий ювілей Василя і Насті Пашківських в Едмонтоні, Алберта

В суботу, 13 лютого відзначували п-во Василь і Настя Пашківські золотий ювілей свого подружого життя. Того дня о. П. Шиндюк відслужив у катедральній церкві св. Йосафата Молебень та уділив п-ву Пашківським ювілейного благословення.

Після того відбувся святочний бенкет в готелі, що в ньому взяло участь понад 200 осіб. Господарем прийняття був п. Ст. Дзюбер. Після молитви, яку проказав о. П. Шиндюк всі засіли до святочної вечері. Після вечері ювілятів вітали з їх милою річницею о. П. Шиндюк від імені парафії, а дружба М. Пастушок, сусід з краю й тут в Канаді із фарми розказав дещо із життя ювілятів, що їх він знає вже довгі роки. Син Михайло вітав батьків із ювілеєм від імені дітей й дякував за гарне виховання. Опісля ювілятам вручено дуже багато дарунків.

Ювілят Василь Пашківський народився в селі Гадинківці, пов. Тернопіль, Західна Україна в родині Дмитра й Парані Пашківських, 20 жовтня 1896 р. Він виростав біля батьків й 1913 р. виїхав 17-річним хлопцем до Канади й тут заїхав до Голден до свого шваґра Дмитра Комарніцького. Тут дістав зразу працю на залізниці залізничної лінії Сі-Ен-Ар, де працював до 1920 р. В 1921 р. він одружився з Настею Умриш, дочкою Фреда і Анни, народженою 1900 р. в містечку Дзвиняч, пов. Чортків, яка приїхала до Канади зі своїми батьками 1903 р. Молоду пару повінчав у Голден покійний о. М. Гура ЧСВВ.

Після вінчання молода пара пішла на фарму в околиці Голден, але ювілят, після 4-ох років кинув фармувати й повернувся до праці на залізничій лінії Сі-Ен-Ар. Та тут не був він довго, бо вже по році повернувся знову на фарму й фармує до 1949 р., коли покидає фармерку й переходить жити до Едмонтону, щоб тут відпочивати по трудах свого життя.

Ювіляти виховали гарно семеро дітей, що тепер усі живуть в Едмонтоні. Сини:

ВАСИЛЬ І НАСТЯ ПАШКІВСЬКІ

Павло та Михайло та дочки: Марія Робсон, Ольга Шупеня, Стелла Шупеня, Елсі Гудняк та Анна Міллер. Діждалися п-во Пашковські теж 12 внуків.

На прийняття прибули дружби ювілятів: Микола Комарніцький та Михайло Пастушек та дружки: Ганка Бенднаж та Стелла Ножик. Окрім них були: з Вінніпеґу шваґер Валтер Термінські, з Голден шваґри Умриші: Михайло, Іван, Василь і Дмитро. З Едмонтону шваґер Михайло Козак та односельчанин Григорий Байрак.

На прийнятті відчитано привітальні листи та телеграми, що їх прислали: Едмонтонський Владика Кир Ніл, генеральний ґубернатор Р. Міченер, федеральний прем'єр П. Трюдо, провідник опозиції Р. Стенфілд, кол. прем'єр Дж. Діфенбейкер та посол Василь Скорейко. Албертський ґубернатор Г. Мек-Юван та прем'єр Г. Стром прислали ґарні ґратуляційні грамоти.

Після вечері та офіційної частини, гості забавлялися весело та гуторили між собою далеко поза північ.

З нагоди ювілею п-во Пашковські передали на „Українські Вісті" 20.00 дол. За жертву щиро дякуємо, а п-ву Пашковським бажаємо багато милих та щасливих літ прожити.

—o—

Веґревил, Алберта: – похорон бл. п. Івана Яцули

В середу, 24 лютого в едмонтонському шпиталі відійшов у вічність добре знаний і трудолюбивий член української католицької веґревильської парафії бл. п. Іван Яцула, проживши 63 роки і 11 місяців.

Покійний Іван прийшов на світ у селі Старява, пов. Мостиська, Західна Україна. Тут він прожив свої молоді літа, тут він й одружився в 1932 р., звідси в 1936 р. приїхав зі своєю дружиною Пелагією до Канади. Важкою працею й заподаливістю вони доробилися гарного господарства. Вони виховали гарно в християнському та національному дусі шість дочок та двох синів. Сини Іван і Василь живуть в Едмонтоні, Марія, зам. Юнґ, в Фокс Крік, Єлисавета, зам. Томас в Делта, Бр. К., Анна, зам. Крантон, неодружені Олівія і Тереса живуть в Едмонтоні, а Софія в Веґревил. Всі діти не лише говорять плавно по українськи, але вміють теж читати й писати по українськи.

бл. п. Іван Яцула

П-во Яцули проживали до 1970 р. у Ворвік, де були діяльні в місцевій парафії та громаді, а 1970 р. перейшли жити до Веґревил, щоб зажити заслуженим відпочинком. Та Божі пляни інакші, бо вже цього року покійний мусів розпрощатися з цим світом.

Покійний Іван був живої та щирої вдачі. Любив дяківство й завжди помагав дякам, де було потрібно, в церковному співі. Як колись у Ворвік, так і у Веґревил покійний був добрим і жертвенним членом місцевої парафії. Він цікавився теж національними справами й був через довгі роки передплатником „Українських Вістей".

Покійного оплакують дружина Пелагія, два сини, шість дочок та шестеро внуків, а, поза родиною, велике число приятелів, які знали й шанували покійного.

Похорон покійного зачався панахидою в каплиці похоронного заведення Парк Меморіял у Веґревил, що її відслужив в понеділок, 1 березня в церкві Пресв. Трійці о. О. Слободян ЧСВВ, великий приятель покійного. О. Слободян теж попращав покійного від імені родини, парафії, приятелів та знайомих.

В своєму слові о. Слободян теж підніс заслуги покійного для своєї церкви та свого народу. Після послідного цілування тлінні останки покійного відпроваджено на місцевий цвинтар, де виросла свіжа могила, що прийняла в свої обійми струдженого доброго сина української землі.

Після похорону відбувся поминальний обід, який приготовано заходом родини покійного. З нагоди похорону передано 15.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному Іванові вічна пам'ять.

С. С.

ПОДЯКА

Опечалена родина складає щиру подяку Впр. о. В. Шевчикові ЧСВВ за відслуження панахиди, а Впр. о. Орестові Слободянові ЧСВВ за відслуження заупокійної Служби Божої та похорону та за слова потіхи й розради. Лікарям та медсестрам (норсам) у шпиталі дякуємо за дбайливу опіку в часі хвороби. Впр. Братові Андріянові ЧСВВ та диригентові Семенюкові дякуємо за спів під час похорону. Церковному сестрицтву дякуємо за приготування поминального обіду. Всім нашим приятелям дякуємо за жертви на Служби Божі та за вінки на могилу. Дякуємо тим, що несли домовину з тлінними останками покійного. Вкінці дякуємо всім, що віддали послідну прислугу покійному та своєю участю на похороні та своїми молитвами злагіднили наш біль по втраті нашого невіджалуваного мужа, батька та дідуня. Нехай Милостивий Господь нагородить вас сторицею, а покійного прийме до свого царства.

Опечалені дружина, діти та внуки.

—o—

В Першу річницю бл. п. В. Козловського в Едмонтоні

13 лютого 1970 р. несподівано зійшов з цього світу в Армстронґ, Бр. К. бл. п. Владислав Козловські. Покійний походив родом з містечка Молодечно на Білорусі, де прийшов на світ у польській родині. Там він закінчив школу й там працював у відділі постачання місцевої військової станиці.

В часі польсько-німецької війни служив у польській армії й попав у совєтський полон. Враз із іншими полоненими був він у таборах праці на Сибірі, де проживав у жахливих обставинах. Відносини в таборі були дуже погані, а до того ще доходили постійні напруження між полоненими та командою табору. Покійний, враз з іншими полоненими часто протестував проти важких життєвих умовин перед командою табору, за що кілька разів йому грозила кара смерти. Після заключення польсько-совєтського договору він переїхав до Анґлії, де служив при польському летунстві. Після війни він жив через кілька років у Анґлії, а в 1952 р. приїхав до Канади. Працював зразу в Едмонтоні, а останні два роки провів в Армстронґ, Бр. К.

Покійний полишив у глибокому смутку дружину Соню, сина та трьох дочок з першого подружжя, сестру Олену та брата Станислава в Польщі та кузена Яна Ліса в Алберті.

бл. п. Владислав Козловський

Заупокійну Службу Божу та похорон відслужив римо-католицький священик о. Рош в Армстронґ, а відтак тлінні останки перевезено до Едмонтону, де 19 лютого о. М. Сопуляк відслужив похорон. Покійного працав від імені родини, приятелів та знайомих його кузен Ян Ліс. Тлінні останки покійного зложено на цвинтарі св. Михайла.

В першу річницю смерти дружина покійного Соня пом'янула покійного заупокійною Службою Божою та молитвами, благаючи Всевишнього про вічний спокій для його душі.

З нагоди поминок дружина покійного передала 10.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному вічна пам'ять.

MARKET TIRE RETREADING LTD.

Tony YUSAK

Walter RUPTASH

ЗАХОДІТЬ ДО НАС ЗА ВСІМИ ВАШИМИ КОЛЕСАМИ ДО АВТОМОБІЛІВ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ ДВА ПРИМІЩЕННЯ:

PASSENGER, TRUCK & FARM TRACTOR

Belt Splicing — Wheel Balance — Wheel Alignment

— COMPLETE BRAKE JOBS —

106 стріт і 104 авеню ТЕЛ.:422-1415

158 стріт і 111 авеню ТЕЛ.: 489-7001

SPRINGFIELD KELLY — UNIROYAL — MICHELIN

USE YOUR CHARGEX CARD

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

РОДИННІ КЛОПОТИ ПОСЕЛЕНЦІВ

В. ГАВРИШ

Багато разів я чув у часі принагідних розмов або критику або оборону тих наших поселенців, що приїхали сюди, щоб троха доробитися, а родину лишили в краю, щоб спровадити її пізніше. Деякі з них з різних причин її не спровадили й закладали тут іншу родину. Й на таких якраз деякі „кидали каміннями", а інші боронили їх.

Я далекий від того, щоб братися розв'язувати ті справи досконало. Сьогодні ані Церква, ані державні уряди не знайшли для того досконалої розв'язки, бо кожну розв'язку можна критикувати.

Якщо йдеться про становище Католицької Церкви, втому й Української Католицької, то вона розводів не признає, лише уневажнення подружжя. В інших Церквах буває різно. Я того ні критикую ні не опрокидую. Кожний чоловік має свою совість і як собі ті справи в совісті та з Церквою та Богом поладнає, то його справа. Я хочу лише росказати про деякі випадки, які я знав, із людського становища. І тут знова сповнилася багато разів наша пословиця, що „є люде й людиська".

Були між тими ніби „парубками" деякі дуже добрі, а траплялися й деякі менше добрі. По першій світовій війні до Канади починали їхати масово наші імігранти з Польщі. Їхали парубки, але їхали й одружені, що мали дружину та дітей, яким хотіли звідси помагати. Я мав до діла з одними й другими, бо від 1927 р. вів іміграційне бюро. Одружені, як приїздили, зараз рвалися до праці, щоб заробити якісь гроші. Звичайно з першого чека лишив собі троха на тютюн, а решту посилав жінці до краю. Деякі полишали в краю батьків, яким рівнож висилали гроші бодай за дорогу. І одні і другі були тісно пов'язані сердечними вузлами зі своїми родинами.

Так було довший час. Але згодом одружені почали знайомитися з дівчатами й удавати парубків. Зразу їх було небагато. Але, як настала господарська криза — депресія, їх стало більше. Причина була в тому, що самотним давали дуже бідну допомогу („реліф"). Хто був одружений, той дістав кращу допомогу. Їм платили мешкання, давали квитки на купно харчів та чого було потрібно до хати для вдержання родини, давали квитки, щоб два рази в тиждень піти до кінотеатру ітд. Жінка варила їжу в хаті, що коштували значно дешевше, як харчуватися по ресторанах, навіть дуже дешевих. Деяким велося навіть так добре, що вони не хотіли йти на працю, щоб не стратити тої допомоги — „реліфу". Так само, як сьогодні деякі волять сидіти на допомозі суспільної опіки „велфар" й не хочуть йти до праці, бо там менше трошей дістануть, як від суспільної опіки.

Між тими були деякі наші добрі іміґранти. Знаю багатьох таких, що таки дуже дбали про свою рідню в краю, посилали туди кожний цент, щоб їм допомогти, а що важніше, щоб там родина могла прикупити якийсь морґ поля, щоб було до чого відтак повернутися. Так було до 1930 р., тобто до славної „депресії". Тоді всі зробилися бідні. Багатими були хиба ті, що мали гроші в банку. Але між нашими поселенцями таких було небагато. Біда притискала й наші одружені один за одним ставали парубками. Одним вдалося якось звінчатися навіть у церкві, одній, чи другій, а другі жили з дівчатами чи жінками без вінчання. Багато з них мали тут дітей від другої жінки й тішилися загальною пошаною між нашим промадянством.

Бували й деякі прикрі випадки. Знаю одного, що крутів дівчині голову й дійшло до того, що дівчина сподівалася від нього дитини. Вона його просила, щоб він з нею якось одружився. Він викручувався, вкінці пішов десь з нею на прохід над ріку Саскачеван, там дівчина, чи впала, чи він її трунув у воду й вона втопилася. Він наробив крику, приїхала поліція витягнула трупа й написала в звіті, що то був нещасливий припадок. Але тета дівчини мені казала, що він її трутив у воду, бо її хотів позбутися. І та тета дівчини увесь час просила Бога, щоб його покарав. За якийсь час він знайшов собі другу дівчину й зачав їй крутити голову й навіть жив з нею. Він робив 30 миль від Едмонтону й хотів їхати одної суботи на неділю до дому. Пробував вискочити на вантажний поїзд, посовгнувся й упав під колесо, яке відтяло йому ногу. Тета втопленої дівчини казала, що то Бог його покарав за її сестрінку.

Таке положення було до 1939 р., як вибухла друга світова війна. Тоді усі фабрики пішли в рух й скрізь треба було робітників. Усі допомогові бюра позакривали й усіх гнали до праці.

Десь тоді вийшов новий закон, який улегшував цивільні розводи. Як хтось міг доказати, що не мав ніякої вістки від своєї дружини через сім років, міг старатися про судовий розвід і його діставав. На основі судового розводу відтак статистичне бюро народжень, смертности та вінчань видавало дозвіл на цивільне вінчання. Багато наших поселенців, що передтим не мали ніякого шлюбу, повінчалися цивільно й бодай полеґалізували своїх дітей.

В часі війни про спровадження родин з України не могло бути й мови. Те саме було й після війни, коли Галичина, чи Західна Україна, опинилася на постійне під совєтською владою. Багато із дружин та дітей, що їх чоловіки чи батьки були в Канаді, а вони під совєтською владою, померли, чи були вивезені. Деякі опинилися між втікачами в західній Европі й їх чимало приїхало по війні сюди до Канади. Багато наших поселенців допомагало, своїм родинам у СССР, висилаючи пачки. Були й такі випадки, що тутешня друга жінка посилала першій жінці її чоловіка пачки, бо її жалувала. Вони деколи переписувалися навіть з нею й старалися пояснити, як то сталося, що її чоловік одружився в Канаді, хоч його перша, шлюбна, жінка жила. Чи вона то вияснила, не знаю. Були й такі добрі люде.

Але були й інакші. Знаю один випадок, що одна жінка писала листи до свого чоловіка та до його односельчан, щоб він поміг їй та своєму синові. Він не післав нічого. Залишив поважне майне, яке забрала його тутешня друга жінка, бо він скоро помер. Й тоді нічого не післала. Вийшла заміж за другого, теж такого самого, який теж скоро помер і вона доробилася в той спосіб чимало майна. Але про першу жінку та сина свого чоловіка не пам'ятала зовсім.

Таких і інших випадків було багато. Знаю про багатьох старших людей, яких подружжя було не в порядку, що вони пробували на старість свої справи ладнати, щоб мати чисту совість. Не завжди було то можливе. Але багато з них старалося свої промахи направити гарним вихованням дітей, працею в громадських та церковних організаціях, пожертвами на різні цілі і т.д. Як там було з їхньою совістю, то їх справа і хай їх судить Найвищий Суддя . . .

Я старався пояснити деякі причини, чому деякі наші поселенці одружилися вдруге, хоч жили ще їхні перші жінки. Я не маю заміру їх оправдувати, я хотів би лиш навести обставини, що їх частинно до того довели, щоб ми мали для них деяке вирозуміння й не судили всіх однаково.

Певно, що багато причинилася до того й та обставина, що наші поселенці жили тут розкинені часто між чужими людьми. Деякі речі були би не до подумання навіть, якщоб ті люде жили в свойому рідному середовищі, де всі себе знали й де багато було би стидалося зробити щось такого, що не було згідне зі звичаями чи законами нашого народу. Чуже середовище теж причинилося багато до того, що деякі люде стали такими, як вони є.

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА

MARKET DRUGS LTD.

через дорогу від міського ринку (маркету)

10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта

Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк

Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

ВАЖЛИВЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ДОМІВ

З ФАБРИКИ ДО ВАС

ВЕЛИКІ ЗАОЩАДЖЕННЯ НА НОВИХ ВІКНАХ

СТАРЕ

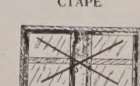

НОВЕ

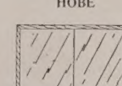

Алюмінові частини до розсування на боки зі сіткою та забезпечення перед бурею.

СТАРЕ

НОВЕ

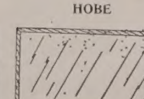

ЗАОЩАДЖУЄТЕ? ДИВІТЬСЯ!

- Ми не пошкоджуємо дерева кругом вікна ні зовні, ні всередині.
- Виймаємо старе і вкладаємо нове вікно у ваші теперішні рямки.

SUPREME WINDOWS LTD.

429-0833 — 9654 - 106A Ave.

Evening: 476-4594, 482-2511